

Møtedato: 22. juni 2023
Vår ref.:
2022/1527-7

Saksbehandler:
Rolandsen, Borkamo

Dato:
15.6.2023

Styresak 81–2023

Aktsomhetsvurderinger, rapportering til Etisk handel og regionale retningslinjer for etterlevelse av plikter etter åpenhetsloven

Forslag til vedtak

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret i Helse Nord RHF godkjenner *Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger Helse Nord RHF 2022*
2. Styret godkjenner *Helse Nord RHF's rapport til Etisk handel Norge for 2022*
3. Styret godkjenner Regionale retningslinjer for etterlevelse av plikter etter åpenhetsloven.
4. Styret ber adm. direktør innkalle til foretaksmøte for å stadfeste Regionale retningslinje for etterlevelse av plikter etter åpenhetsloven.

Bodø, 15. juni 2023

Marit Lind
administrerende direktør

Formål

Saken inviterer styret i Helse Nord RHF til å godkjenne og signere *Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger Helse Nord RHF 2022* (vedlegg 1) og *Helse Nord RHF's rapport til Etisk handel Norge for 2022* (vedlegg 2).

Helse Nord RHF's rapport støtter seg i stor grad til redegjørelsen som er utført av Sykehusinnkjøp HF. Styret bes godkjenne begge rapporter.

Styret bes også godkjenne Regionale retningslinjer for oppfyllelse av plikter etter åpenhetsloven (vedlegg 3).

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger

Helse Nord RHF er omfattet av *Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven)*. I tråd med plikter i lovverket skal Helse Nord RHF utføre aktsomhetsvurderinger og publisere en redegjørelse om disse på virksomheten nettsider innen 30. juni hvert år. I tråd med regnskapsloven § 3-5 skal redegjørelsen godkjennes av styret og administrerende direktør.

Helse Nord RHF har gjennomført aktsomhetsvurderinger og kartlagt vesentlige risikoområder i tråd med OECDs retningslinjer. Risikoområdene og tiltak presenteres i Helse Nord RHF's redegjørelse for aktsomhetsvurderinger. Fra og med 2024 vil redegjørelsen inngå som en del av årsberetningen for Helse Nord RHF.

Rapportering til Etisk handel

Helse Nord RHF har vært medlem av Etisk handel Norge siden 2011. Etisk handel Norge er en medlemsorganisasjon og et ressurscenter for bærekraftig handel med formål om å fremme ansvarlig forretningspraksis i leverandørkjeder slik at handel bidrar til å ivareta menneske- og arbeidstakerrettigheter, samfunn og miljø.

I forbindelse med at åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022 har Etisk handel justert sine rapporteringsmaler slik at de bedre kan støtte medlemsorganisasjonene i kravene som stilles gjennom loven. Rapporteringen har blitt mer omfattende og tidkrevende å utarbeide. En stor andel av kravene som stilles gjennom loven som dreier seg om handel og oppfølging av leverandørkjeder håndteres av Sykehusinnkjøp HF. Flere av områdene Helse Nord RHF ble bedt om å rapportere for 2022 av Etisk handel Norge, bestod derfor av henvisninger til Sykehusinnkjøp sitt arbeid.

Regionale retningslinjer for oppfyllelse av plikter etter åpenhetsloven

Styret behandles *styresak 31-2023 Spesialisthelsetjenestens rammeverk for samfunnsansvar* i styremøte 29. mars 2023. Åpenhetsloven er en del av rammeverket.

En interregional arbeidsgruppe har jobbet videre med hvordan vi skal oppfylle våre plikter i tråd med åpenhetsloven. Helse Nord RHF har etablert tilsvarende arbeidsgruppe som koordinerer arbeidet i regionen. Arbeidsgruppen har utarbeidet regional retningslinje for oppfyllelse av plikter etter åpenhetsloven (vedlagt).

Administrerende direktørs vurdering

Spesialisthelsetjenesten forvalter store ressurser på vegne av fellesskapet, og har en forpliktelse overfor samfunnet i å forvalte disse ressursene på en bærekraftig måte.

Samfunnsansvaret handler om hvordan spesialisthelsetjenesten løser sitt samfunnsoppdrag i samspill med andre og hvordan vår virksomhet påvirker mennesker, miljø og samfunn.

Adm. direktør er fornøyd med det grundige arbeidet med aktsomhetsvurderinger som Sykehusinnkjøp HF har gjort på vegne av de regionale helseforetakene. Dette vil være grunnstammen i aktsomhetsvurderingene fremover.

I tillegg er det gjort regionale vurderinger, som henviser til et interregionale arbeidet. F.o.m. rapporteringen i 2024 vil denne rapporteringen falle bort.

Adm. direktør er også fornøyd med den interregionale arbeidsgruppens arbeid for å utarbeide regionale retningslinjer for etterlevelse av pliktene som følger av åpenhetsloven, og er tilfreds med godt samarbeid også på regionalt nivå. Retningslinjene er et godt grunnlag for videre arbeid.

Tiltak som er avdekket i kartleggingen følges opp av Helse Nord RHF. Oppfølging av tiltakene vil legges frem for styret i forbindelse med årsberetningen for 2024.

Administrerende direktør inviterer styre til å godkjenne redegjørelsen for aktsomhetsvurderinger, rapportering til Etisk handel og å godkjenne regionale retningslinjer for oppfyllelse av plikter etter åpenhetsloven. De regionale retningslinjene må behandles i foretaksmøte.

Vedlegg:

1. Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger Helse Nord RHF 2022
2. Helse Nord RHF's rapport til Etisk handel Norge for 2022
3. Regionale retningslinjer for oppfyllelse av plikter etter åpenhetsloven
4. Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis – redegjørelse rapporteringsåret 2022 for Sykehusinnkjøp HF

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger Helse Nord RHF 2022

1. Innledning

Åpenhetsloven av 2021, innebærer at foretakene i Helse Nord må gjøre fortløpende vurderinger av om foretaket drives på en måte som ivaretar grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, jf. åpenhetsloven §§ 2 og 3. Spesialisthelsetjenesten skal være åpne om prioriteringer og hvordan ressursene utnyttes og vi skal sørge for at alle som jobber hos oss eller hos våre leverandører ivaretas og sikres anstendige arbeidsforhold.

En aktsomhetsvurdering er en arbeidsmetode for å kartlegge og gjøre greie for faktiske og mulige negative konsekvenser virksomheten har for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Helse Nord RHF er pliktig til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger i henhold til åpenhetsloven § 4. Aktsomhetsvurderinger utføres i henhold til OECDs systematikk for aktsomhetsvurderinger (Kontaktpunktet for ansvarlig næringsliv, 2019). Resultatene fra aktsomhetsvurderingene offentliggjøres gjennom en årlig redegjørelse, jf. § 5.

2. Sykehusinnkjøp HF

Sykehusinnkjøp HF har strategisk og operativt ansvar for innkjøp i spesialisthelsetjenesten. Sykehusinnkjøp HF arbeider i henhold til *Policy for samfunnsansvar* som gir overordnede føringer for deres arbeid med samfunnsansvaret. Policyen stadfester at Sykehusinnkjøp HF har et særlig ansvar for å bidra til at negative påvirkningene knyttet til innkjøp blir minimale. Sykehusinnkjøp gjør aktsomhetsvurderinger for anskaffelser som utføres i deres regi og behandler forespørslers om informasjon om aktsomhetsvurderinger for disse anskaffelsene. Anskaffelser i regi av Sykehusinnkjøp HF utgjør den største andelen av anskaffelser i Helse Nord RHF.

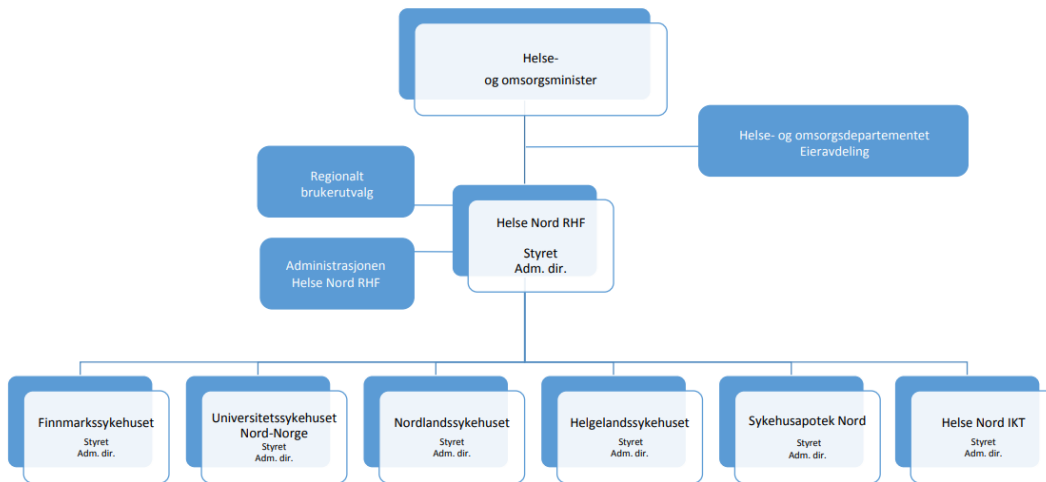
Relevante dokumenter fra Sykehusinnkjøp HF:
Redegjørelse for rapporteringsåret 2022
Policy for samfunnsansvar
Aktsomhetsvurderinger i Sykehusinnkjøp HF

3. Oppfølging av åpenhetsloven

Under *Oppfølging av åpenhetsloven* vil det foreligge en generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for oppfølging av foretakets arbeid med pliktene som stilles av åpenhetsloven.

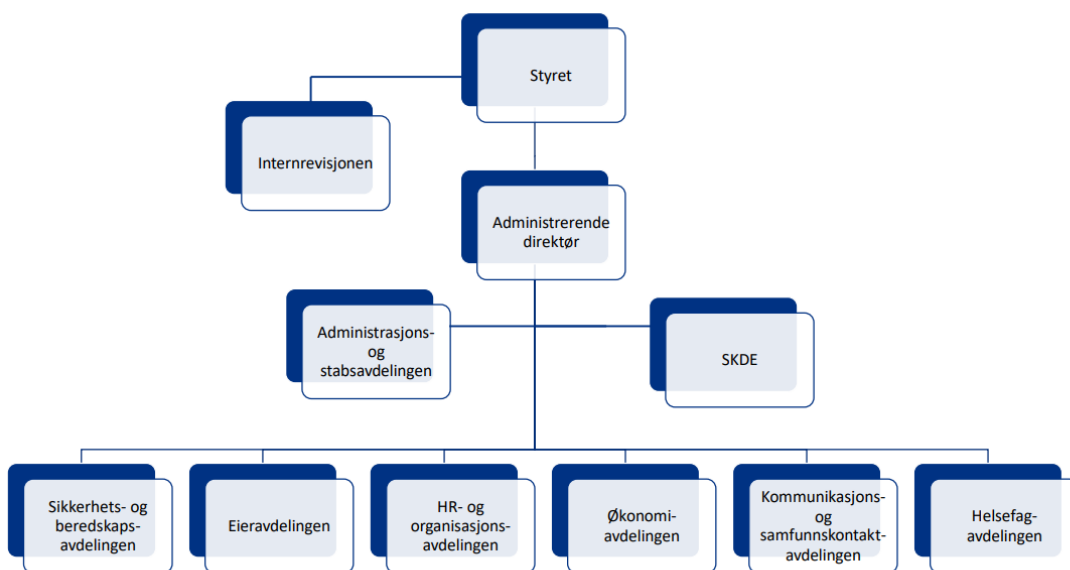
3.1 Organisering

Foretaksgruppen Helse Nord består av det regionale helseforetaket Helse Nord RHF og seks helseforetak (HF). Til sammen jobber det totalt over 19 000 ansatte i foretaksgruppen.



Organisasjonskart foretaksgruppen Helse Nord

Helse Nord RHF ledes av et styre og har en administrasjon som er lokalisert i Bodø. Helse Nord RHF har om lag 80 medarbeidere.



Organisasjonskart Helse Nord RHF

3.2 Driftsområder til Helse Nord RHF

Helse Nord RHF skal sørge for spesialisthelsetjenester til innbyggerne i Nordland, Troms, Finnmark og Svalbard. Helse Nord RHF eier seks helseforetak, hvorav fire er sykehus som tilbyr pasientbehandling. Helse Nord tilbyr spesialisthelsetjenester både gjennom egne helseforetak og kjøp fra private institusjoner og lege- og psykologspesialister som vi har avtale med.

Noen oppgaver, som for eksempel innkjøp, pasientreiser og luftambulansetjenester koordineres av felleseide nasjonale selskaper som de fire helseregionene eier sammen.

3.3 Retningslinjer og forankring av åpenhetsloven

Ansvar for oppfølging og etterlevelse av kravene i åpenhetsloven er plassert hos Eieravdelingen i Helse Nord RHF. Styret har det øverste ansvaret for at Helse Nord RHF har implementert og operasjonalisert åpenhetsloven. Dette innebærer et ansvar for at arbeidet med aktsomhetsvurderinger er tydelig plassert i organisasjonen, at det er etablert en prosedyre for å behandle forespørsler om informasjon om aktsomhetsvurderingene og at den årlige redegjørelsen for aktsomhetsvurderingene publiseres på Helse Nord RHF sine nettsider.

Arbeidet med åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger er forankret i *Spesialisthelsetjenestens rammeverk for samfunnsansvar* og *Regional retningslinje for oppfyllelse av plikter etter åpenhetsloven i Helse Nord*. Retningslinjen beskriver hvilke krav som stilles i de ulike stegene i aktsomhetsvurderingene og hvordan resultater skal publiseres og fremstilles i årlig redegjørelse.

Ansvarsfordeling i Helse Nord RHF kan oppsummeres slik:

1. Plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger:	Ansvarlig:
Forankre ansvarlighet i foretakets retningslinjer	Styret i Helse Nord RHF
Utføre og vurdere aktsomhetsvurderinger	Eieravdelingen
Iverksette tiltak for å forebygge negative konsekvenser	Eieravdelingen

2. Plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger:	Ansvarlig:
Gi generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for oppfølging av åpenhetsloven	Eieravdelingen
Opplyse om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som foretaket har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger	Eieravdelingen

Opplyse om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene	Eieravdelingen
--	----------------

3. Plikt i henhold til informasjonskravet:	Ansvarlig:
Gi enhver ved skriftlig forespørsel informasjon om hvordan Helse Nord RHF arbeider i henhold til åpenhetsloven	Kommunikasjons- og samfunnskontaktavdelingen og Eieravdelingen
Publisere årlig redegjørelse offentlig på foretaks nettsider innen 30. juni hvert år	Kommunikasjons- og samfunnskontaktavdelingen

4. Risikokartlegging og tiltak

Under *Risikokartlegging og tiltak* foreligger det en gjennomgang av risikokartlegging og foretakets hovedfunn, herav hvilke risikoområder som er identifisert i foretakets anskaffelsesportefølje. Videre foreligger det en beskrivelse av tiltak som følge av kartleggingen.

4.1 Risikokartlegging av leverandørkjede

Aktsomhetsvurderingene er gjort basert på en risikovurdering av Helse Nord RHF. Risikovurderingen er gjort ved en gjennomgang av anskaffelsene foretaket har gjennomført i 2022 og en systematisk gjennomgang av leverandørporteføljen. Risikovurdering baserer seg på Direktoratet for forvaltning og økonomistyrings høyrisikoliste (DFØS, 2022). I tillegg er det gjort en gjennomgang av virksomheten ved bruk av OECD sitt ansvarlighetskompass.

Følgende kriterier ligger til grunn for prioritering:
<ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap om risiko (Land/bransje/produkt) • Volum/omfang • Rammeavtale versus engangskjøp • Kritisk viktig produkt/tjeneste • Produksjonsprosess • Ressurser og kompetanse • Bransjer/sektorer vi ikke har kunnskap om

4.2 Hovedfunn som følge av risikokartlegging

Følgende områder er identifisert som potensielle risikoområder i foretaket sin anskaffelsesportefølje. Risikoområdene er identifisert ved bruk av Direktoratet for forvaltning og økonomistyrings høyrisikoliste (DFØS, 2022):

Bransjeområde:	Risiko:
Kontorrekvisita	Moderat risiko
Møbler	Lav/moderat risiko
Mat og drikke (importerte produkter med annet opprinnelsesland enn Norge – hovedsakelig kaffe)	Lav/moderat risiko

Anskaffelsene av kontorrekvisita, møbler, mat og drikke er av lite omfang og gjøres i henhold til inngåtte rammeavtaler med bransjer og sektorer vi kjenner til og har kunnskap om. Videre består disse innkjøpene i hovedsak av norske leverandører. Derav har vi konkludert med at det ikke er et behov for ytterligere tiltak knyttet til disse innkjøpene.

En betydelig andel av anskaffelsene som gjøres av Helse Nord RHF består av helsetjenester som leveres av norske tjenesteleverandører. Selv om denne kategorien ikke er angitt i Direktoratet for forvaltning og økonomistyrings høyrisikoliste (DFØS, 2022) har Helse Nord RHF valgt å prioritere dette området grunnet omfanget.

Helse Nord RHF har utarbeidet konkurransedokumenter for hva helsetjenestene vi kjøper skal inneholde og hvilke krav som skal stilles til leverandøren. Avtalen inkluderer vedlegget «Etiske krav til leverandør» som ivaretar leverandørens ansvar knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø i egen virksomhet og i leverandørkjeden. En gjennomgang av krav og vedlegget «Etiske krav til leverandør» viser at kravene kan spesifiseres og skjerpes ytterligere for å omfatte bredden i samfunnsansvaret. Dette innebærer å inkludere krav knyttet til blant annet miljøforhold. Slik at våre leverandører ikke bidrar til negative konsekvenser for menneskerettigheter, samfunn og miljø.

Ved videre kartlegging av Helse Nord RHF er det også avdekket et behov for å samle og gjøre dokumenter knyttet til arbeid med samfunnsansvarsområdet tilgjengelig både på intern og eksterne sider. Dette gjelder styringsdokumenter, maler, avtaler og rapporter på samfunnsansvarsområdet.

4.3 Tiltak for å stanse, redusere og forebygge

Det er ikke identifisert faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser gjennom våre aktsomhetsvurderinger. Derimot har vi har identifisert forbedringsområder når det gjelder avtalevilkår knytte til leverandører av helsetjenester og et behov for å samle og strukturere informasjon om samfunnsansvaret på våre interne og eksterne nettsider.

Følgende tiltak er iverksatt i Helse Nord RHF:

Tiltak:	Ansvarlig:	Frist:
Revidere vedlegget «etiske krav til leverandør»	Eieravdelingen	31. desember 2023
Samle og strukturere informasjon om Helse Nord RHF sitt arbeid med samfunnsansvar på våre nettsider internt og eksternt	Kommunikasjons- og samfunnskontaktavdelingen	30. juni 2023

5. Referanser og tilknyttede dokumenter

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven, LOV-2021-06-18-99)

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring. (2022, 12. desember). Høyriskolisten.

https://anskaffelser.no/berekraftige-anskaffingar/menneskerettigheter/hoyriskolisten#anchorTOC_Hvordan_bruke_h%C3%B8yrisikoliste_n_2

Kontaktpunktet for ansvarlig næringsliv. (2019). OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv – En innføring.

https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/blogs.dir/263/files/2019/09/201904_OECD_DD_veileder_nettil.pdf

Bodø, 22. juni 2023

Signert elektronisk

Renate Larsen
Styreleder

Rune Gjertin Rafaelsen
Nestleder

Anne Husebekk
Styremedlem

Henrik Olsen
Styremedlem

Kari Jørgensen
Styremedlem

Kari B. Sandnes
Styremedlem

Sissel Alterskjær
Styremedlem

Martin Øien Jenssen
Styremedlem

Svenn Are Jenssen
Styremedlem

Jan-Oddvar Sørnes
Styremedlem

Marit Lind
Adm. direktør

Report

Forhåndsvisning 

Forord og signatur

Forord av virksomhetens leder

Forord av virksomhetens leder:

Ekstrem overtid, helsefarlige omgivelser på arbeidsplassen og lønninger som knapt dekker bo- og matutgifter er hverdagen for millioner av arbeidere i global handel og produksjon. Grove former for barnearbeid, tvangsarbeid og grovt miljøskadelig virksomhet kan ofte være virkeligheten for mange i produksjon av varer som Helse Nord forbruker. Å fremme etisk handel i våre innkjøp er en viktig del av vårt generelle samfunnsoppdrag og noe som har løpende fokus i anskaffelser som gjennomføres på vegne av foretaksgruppen.

Som medlem av IEH (Initiativ for etisk handel) forplikter Helse Nord seg til å arbeide aktivt for å realisere IEHs formål som er samarbeid for handel som sikrer menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, utvikling og miljø. Medlemskap i IEH krever aktiv innsats for å bidra til forbedringer i disse forholdene.

Medlemskap i IEH betyr tilslutning til IEHs vedtekter og prinsipperklæring og innebærer en forpliktelse til å jobbe med kontinuerlige forbedringer. 2022 har vært utfordrende forsyningsmessig grunnet konsekvensen av Russlands invasjon av Ukraina samt etterdønningene etter pandemien. I tillegg jobbes det fremdeles med omstillingsprosjekter innenfor innkjøpsområdet i foretaksgruppen. En konsekvens av dette har vært at oppfølging og utvikling innen etisk handel ikke har hatt det fokuset som har vært ønskelig. Imidlertid vil disse omstillingsprosjektene resultere i at etisk handel kan bli satt mer på dagsorden og inngå som en obligatorisk del i arbeidsprosessene til innkjøp, både i form av krav og oppfølging. Pandemien har også gitt oss verdifull erfaring knyttet til hvor sårbar man kan være i forhold til det å sikre gode, etiske valg selv når man står i kritiske mangelsituasjoner og er avhengig av å få rask tilgang på utstyr.

Medlemskapet i IEH tilfører kompetanse i å implementere krav til etisk handel, men forplikter også til årlig rapportering om aktiviteter i bruk av etisk handel og oppfølgende revisjoner overfor leverandører.

Styret i Helse Nord RHF har vedtatt Strategiplan for innkjøp for perioden 2018-2023.

Helse Nord RHF mener at nasjonalt samarbeid gjennom Sykehusinnkjøp HF, bidrar til økt fokus og større profesjonalitet rundt etisk handel. Samarbeid gir større innflytelse, og Helse Nord vil støtte opp om det videre arbeidet.

Sett inn sitat:

Som stor, offentlig aktør har vi både et ansvar for og en mulighet til å påvirke samfunnet vi er en del av. Vi skal sikre at alle varer og tjenester som forbrukes overholder etiske krav og retningslinjer, og vi skal jobbe for at miljøbelastningen blir så liten som mulig.

Signatur:

Navn:

Marit Lind

Tittel:

Administrerende direktør

Styrets signatur

Signatur:

Sted:

Dato

Bedrift og kontekst



Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften:

Helse Nord RHF

Adresse hovedkontor:

Moloveien 16, 8003 Bodø

Viktigste merker, produkter og tjenester:

Beskrivelse av bedriftens struktur:

Omsetning i rapporteringsåret (NOK):

6000000000

Antall ansatte:

18000

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?:

Ja Nei

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering:

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten:

Rune Sætermo, Seksjonsleder innkjøpsseksjon

E-post adresse for kontaktperson for rapporten:

rune.saetermo@helse-nord.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede:

De aller fleste anskaffelser gjennomføres av Sykehusinnkjøp på vegne av Helseforetakene, unntak er primært kjøp av helsetjenester og pasientreiser landeveis som håndteres av det regionale helseforetaket. i de anskaffelsene som gjennomføres av RHFet stilles det krav til lønns og arbeidsvilkår.

Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret:

Kommentar til antall leverandører:

foretaksgruppen har relasjon med flere tusen leverandører samlet sett, dette fra enkle lokale leverandører med liten omsetning til store globale leverandører med lange forsyningskjeder og med millionomsetning til foretaksgruppen.,

Type innkjøp/ leverandørforhold

Lagret på 25.05.2023 11:01:20

Innkjøpsalternativer

% av innkjøpsvolum

Helt/delvis egeneid produksjon

Innkjøp direkte fra produsent

Innkjøp via agent/mellomledd/importør/merkevareleverandører

Annet

Kommentar

Liste over førsteleddsprodusenter per land 

Land

Antall produsenter

Velg



Kommentar


Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på.



Antall arbeidere:

Antall produsenter dette er basert på:

Kommentar til antall arbeidere:

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi 

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer

Land / kontinent

Norge

Velg




Kommentar

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?:

Ja Nei

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret 

Mål

Ferdigstille regional strategi for hvordan samfunnsansvar skal ivaretas på en så god måte som

Utvikle samhandlingen med Sykehusinnkjøp for å følge opp ansvars- og oppgavefordeling relatert til

Etablere måleindikatorer for å kunne følge opp i hvilken grad vi lykkes med å dra i riktig retning.

Status

Pågående

Ny samarbeidsavtale hvor dette er en del av fokuset vil bli signert i løpet av kort tid.

Pågående som en del av strategiarbeidet.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR:

Mål

Ferdigstille målene fra rapporteringsåret.

1. Forankring av ansvarlighet i virksomheten ⓘ

1.A Policy* for egen virksomhet

1. Basisnivå

- Vår policy er i tråd med Etisk handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningsdrift (del 3 av EHNs prinsipperklæring).
- Vi har en policy for egen virksomhet som forplikter virksomheten til å:
 - Gjøre aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis, inkludert sørge for eller bidra til gjenoppretting der det er påkrevd.
 - Sørge for ansvarlig innkjøpspraksis, derunder kontinuerlig arbeide for å tilpasse egen innkjøpspraksis for å forbedre forhold for mennesker, miljø og samfunn i leverandørkjeden.
 - Støtte opp om retten til fri fagorganisering og andre former for demokratisk valgt arbeidstakerrepresentasjon i egen virksomhet og i sin leverandørkjede.
 - Unngå handelspartnere som har aktiviteter i land som er pålagt handelsboikott av de forente nasjoner (FN) og/eller norske myndigheter.
 - Ta et tydelig standpunkt mot korrupsjon og bestikkelser.
- Policy for egen virksomhet er vedtatt av styret (e.l.) hos virksomheten, og er kommunisert offentlig, på hjemmeside eller tilsvarende.

2. Gjennomfører

- Vår policy er internt forankret og vurderes årlig på bakgrunn av informasjon og data samlet gjennom aktsomhetsvurderingene.
- Vår policy er kommunisert på relevante språk.
- Policyen er kommunisert direkte til alle forretningsforbindelser og til alle ansatte, inkludert ved nyansettelser.

3. Viderekommen

- Vi henter innspill fra eksterne interessenter (for eksempel fagforeninger og organisasjoner) i utviklingen av våre policyer.
- Vi styrker våre policyer eller utvikler selvstendige policyer på viktige risikoområder (for eksempel hjemmearbeidstakere, barnearbeid, diskriminering, kjemikalie/sprøytmiddelbruk) basert på vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger.
- Disse policyene er kommunisert direkte til alle relevante leverandører, ansatte og forretningsforbindelser.

4. Leder

- Vår policy tydeliggjør vår forpliktelse overfor samtlige forretningsforbindelser og samfunnet som helhet.

Her kan du laste opp dokumenter som underbygger svarene i egenvurderingen (maks størrelse: 10 mb per dokument): [\(word, excel, pdf\)](#)

Primære	Fil	Navn	Kategori*	Kommentar
<input type="radio"/>			Velg	

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet:

<https://helse-nord.no/om-oss/for-leverandorer>

1.A.2 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, miljø og klima? :

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?:

Lagret på 25.05.2023 11:01:20

1.B Organisering og internkommunikasjon

1. Basisnivå

- Det er foretatt en intern kartlegging av hvem som er relevante i arbeidet med aktsomhetsvurderinger. Vi har avklart roller og ansvar for å iverksette og implementere arbeidet.
- Det er formelt plassert ansvar i styret/ toppledelsen for arbeidet med aktsomhetsvurderinger.
- Ansvaret for daglig oppfølging av arbeidet med aktsomhetsvurderinger, i relevante deler av virksomheten, er avklart.
- Ansvar for aktsomhetsvurderinger er beskrevet i stillingsinstrukser til relevante ansatte.
- Ansatte som er involvert i, eller har beslutningsmyndighet over, arbeidet med aktsomhetsvurderinger er kjent med virksomhetens policy og retningslinjer for leverandører.
- Vi har kartlagt hvem i virksomheten som trenger opplæring og hva slags opplæring.
- De som er direkte involvert i arbeidet med aktsomhetsvurderinger og bærekraftig forretningspraksis har fått grunnleggende opplæring.
- Alle ansatte er kjent med de interne rutinene relatert til bekjempelse av korrupsjon og bestiktelser (basisnivåkrav f.o.m. rapportering for 2023)

2. Gjennomfører

- Ansvar for implementering av aktsomhetsvurderinger er tildelt relevante avdelinger eller team.
- De som er direkte involvert i arbeidet med aktsomhetsvurderinger har fått tilstrekkelig opplæring til å gjennomføre arbeidet.
- Vi øker kompetansen om aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis hos ledelsen/styret.
- Behovet for kompetanseheving knyttet til aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis vurderes årlig, og spesielt ved nyansettelser.
- Vi operasjonaliserer vår policy gjennom en rutine for aktsomhetsvurderinger.
- Vår rutine for aktsomhetsvurderinger inneholder beskrivelse av hvordan vi organiserer arbeidet internt

3. Viderekommen

- Styret/ledelse gjennomgår vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger minst to ganger i året, samt effekten av vår strategi for bærekraftig forretningspraksis minst en gang i året.
- Alle relevante ansatte måles på nøkkelindikatorer knyttet til bærekraftig forretningspraksis.
- Vi gir opplæring/informasjon til ansatte som har indirekte påvirkning på vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger (for eksempel økonomi, HR, salg, marked).
- Alle relevante ansatte har aktsomhetsvurderinger i sine stillingsinstrukser.

4. Leder

- Styret/ledelse viser lederskap på aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis, både internt og i møter med nøkkelinteressenter, inkludert leverandører og andre forretningsforbindelser.
- Alle relevante ansatte måles på nøkkelindikatorer knyttet til aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis, der relevant er bonus knyttet til måloppnåelse på disse indikatorene.

Her laster du opp dokumenter som underbygger svarene i egenvurderingen (maks størrelse: 10 mb per dokument): [\(word, excel, pdf\)](#)

Primære	Fil	Navn	Kategori*	Kommentar
<input type="radio"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Velg <input type="button" value="v"/>	<input type="text"/>

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i bedriften, og hvorfor?:

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse, arbeidsoppgaver og incentivordninger?:

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?:

1.C. Planer og ressurser

1. Basisnivå

- Vi har en uttalt strategi, ambisjon eller overordnede mål for vårt arbeid med bærekraftig forretningspraksis.

Lagret på 25.05.2023 11:01:20

- Vi har laget en handlingsplan* for arbeidet med aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis med konkrete og tidsbestemte mål. Planen er vedtatt av ledelsen.
- Det er rapporteringsrutiner til ledelsen /styret på bakgrunn av handlingsplanen.
- Bedriften har satt av tilstrekkelig ressurser til å sette i gang arbeidet med bærekraftig forretningspraksis, hvor arbeidet med aktsomhetsvurderinger er prioritert.
- Vi har startet arbeidet med å utarbeide mål om reduksjon av klimagassutslipp* i vår egen virksomhet og våre leverandørkjeder, i med utgangspunkt i Parisavtalen*. Ansvaret for arbeidet er tydelig definert, og ressurser er allokert (basisnivåkrav f.o.m. rapportering for 2023)

2. Gjennomfører

- Vi har en uttalt strategi for vårt arbeid med bærekraftig forretningspraksis, som bygger på et overordnet risikobilde og inkluderer vesentlig risiko relatert til egen virksomhet, leverandørkjeden og forretningsforbindelser.
- Handlingsplan for bærekraftig forretningspraksis gjennomgås og oppdateres minimum årlig.
- Målene i handlingsplanen er knyttet til å håndtere mest vesentlig risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.
- Vi har satt mål om reduksjon av klimagassutslipp i vår egen virksomhet og våre leverandørkjeder i tråd med Parisavtalen. (gjennomføringskrav f.o.m. rapportering for 2023).

3. Viderekommen

- Vi involverer interessenter (fagforeninger, organisasjoner, m.fl.) for videreutvikling av vår strategi for bærekraftig forretningspraksis.
- Vår strategi for bærekraftig forretningspraksis er innlemmet i vår virksomhetsstrategi.
- En vesentlig del av budsjettet for aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis går til forbedringstiltak i leverandørkjeden (for eksempel opplæring hos produsenter, samarbeidsprosjekter, mm.).
- Budsjett for aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis økes i takt med omsetningsvekst.
- Vi har satt konkrete mål om reduksjon av klimagassutslipp i egen virksomhet og våre leverandørkjeder i tråd med Parisavtalen. I løpet av de neste 2 årene skal vi ha en plan for å nå disse målene.

4. Leder

- Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er sentralt i vår virksomhetsstrategi.
- Vår strategi inkluderer samarbeid for å skape endringer på bransje/sector-nivå.
- Vi har budsjett til å sørge for eller samarbeide om gjenoppretting av skade på mennesker, miljø og samfunn dersom det foregår i vår leverandørkjede.
- Vi støtter forbedrings-, forsknings- og/eller innovasjonsprosjekter som tar sikte på forbedring av forholdene i globale leverandørkjeder.
- Vi har konkrete planer og mål om reduksjon av klimagassutslipp i egen virksomhet og våre leverandørkjeder i tråd med Parisavtalen, og vi oppsøker aktivt å dele våre erfaringer med andre.

Her laster du opp dokumenter som underbygger svarene i egenvurderingen (maks størrelse: 10 mb per dokument): [\(word, excel, pdf\)](#)

Primære	Fil	Navn	Kategori*	Kommentar
<input type="radio"/>			Velg	

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner? :

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?:

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1. Basisnivå

- Vi har retningslinjer for leverandører* i tråd med Etisk handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis.
- Retningslinjene er kommunisert og tydeliggjør våre forventninger og krav til samarbeid om aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis.
- Retningslinjene er vedtatt av styret/ledelse og er kommunisert offentlig, på hjemmeside e.l.
- Vi har etablert minimumskriterier for leverandører knyttet til aktsomhetsvurderinger.
- Vi har rutine for å vurdere leverandører opp mot minimumskriterier og våre retningslinjer for leverandører.
- Vi har rutine for å formidle våre retningslinjer for leverandører og for å diskutere forbedringer med leverandører og mellomledd.
- Vi har forståelse for betydningen av langvarige og gjensidige relasjoner med leverandører for å forbedre forhold i leverandørkjeden.
- Vi har kommunisert våre retningslinjer og rutiner mot korrupsjon og bestikkelser til leverandører og forretningsforbindelser (basisnivåkrav f.o.m. rapportering for 2023)

2. Gjennomfører

- Vi har rutine for å vurdere potensielle nye leverandører mot våre forventninger for bærekraftig forretningspraksis, på lik linje som kvalitet/pris/forsinkelser og andre kriterier.
- Våre minimumskriterier for leverandører er relevante, risikobaserte og tilpasset vår virksomhet.

Lagret på 25.05.2023 11:01:20

- Vi inkluderer retningslinjer for leverandører i betingelser for avtaler med nye og eksisterende leverandører og andre forretningsforbindelser.
- Vi tilstreber stabile og gjensidige forretningsforhold med leverandører som viser vilje til å jobbe for forbedringer.
- Bærekraftig forretningspraksis er tema på alle relevante leverandørmøter, inkludert i prisforhandlinger, oppfølging av kvalitet mm.
- Vi ber leverandører kommunisere forpliktelser om å respektere mennesker, samfunn og miljø til sine underleverandører*.
- Vi jobber med incentiver til leverandører som jobber seriøst med å bedre arbeids- og miljøforhold og gir gunstige forretningsbetingelser til disse der det er mulig.

3. Viderekommen

- Vi følger opp, og kan dokumentere, at våre leverandører systematisk kommuniserer forpliktelser om å respektere mennesker, samfunn og miljø til sine underleverandører.
- Vi bidrar med ressurser og/eller opplæring leverandører for å støtte opp om – og gjøre det mulig for dem å oppfylle målene i vår retningslinjer knyttet til bærekraftig forretningspraksis.
- Vi har en rutine for ansvarlig avslutning av leverandørforhold.

4. Leder

- Vi utvikler partnerskap med våre leverandører, deler kostnader og fordeler ansvaret for aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis i leverandørkjeden.
- Vi samarbeider kontinuerlig med våre leverandører for at de skal etterstrebe stabile relasjoner med egen leverandørbase.

Her laster du opp dokumenter som underbygger svarene i egenvurderingen (maks størrelse: 10 mb per dokument): [\(word, excel, pdf\)](#)

Primære	Fil	Navn	Kategori*	Kommentar
<input type="radio"/>			Velg	

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?:

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette? :

2. Kartlegging og prioritering ▼

2.A Kartlegging og prioritering

1. Basisnivå

- Vi har en overordnet oversikt over vesentlig risiko for negativ påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Dette er basert på tilgjengelig informasjon fra anerkjente eksterne kilder og annen tilgjengelig informasjon.
- Analysen tar utgangspunkt i relevante risikofaktorer for vår virksomhet, eksempelvis relatert til geografi, sektor, produkt, og sourcing- og forretningsmodell.
- Denne overordnede analysen oppdateres jevnlig, minimum annethvert år, og/eller ved større hendelser som påvirker risikosituasjonen, som eks. oppkjøp, innkjøp fra nye land, nye produkter, nye råvarer e.l.
- Vi har prioritert mest vesentlige risikoområder for mennesker, samfunn og miljø på overordnet nivå for videre kartlegging og tiltak. Ledelsen er informert om disse.
- Vi har identifisert relevante interessenter* som er berørt av vår virksomhet og som kan gi meningsfull og sannferdig informasjon om risiko.
- Vi vurderer hvorvidt vi forårsaker, medvirker til eller er direkte forbundet til de utfordringene vi har identifisert. Prioriteringen og handlingsplanen oppdateres deretter.
- Vi har startet kartlegging av klimagassutslipp i egen virksomhet og vår leverandørkjede, samt startet vurdering av hvor vesentlige klimagassutslipp forekommer (basisnivåkrav f.o.m. rapportering for 2023).
- Vi har startet kartlegging av i natur- og miljøpåvirkning i egen virksomhet og vår leverandørkjede, samt startet vurdering av hvor vesentlige negative påvirkninger forekommer (basisnivåkrav f.o.m. rapportering for 2023).

2. Gjennomfører

- Vi har startet dialog med viktige interessenter, f.eks fagforeninger, sivilsamfunn eller uavhengige eksperter for å innhente mer informasjon om våre mest vesentlige risikoområder.
- Vår rutine for aktsomhetsvurderinger beskriver prosessen for risikokartlegging og prioritering internt.
- Vi dokumenterer vurderingene som underbygger våre prioriterte risikoer.
- Vi har en overordnet oversikt over vesentlig risiko for negativ påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, relatert til våre forretningsforbindelser.
- Vi har begynt arbeidet med å øke sporbarheten i særlig risikofylte leverandørkjeder.
- Innenfor risikofylte leverandørkjeder kartlegger vi om våre leverandører har egnede policyer og rutiner for selv å kartlegge og håndtere

Lagret på 25.05.2023 11:01:20

- Vi forsøker å inkludere arbeidernes synspunkter i kartlegging vi gjennomfører hos våre leverandører, inkludert i revisjoner.
- Vi reduserer unødvendig duplisering av revisjoner ved å anerkjenne andres kartlegginger, der disse holder god kvalitet.
- Der vi gjennomfører/bestiller revisjoner gjør vi bakgrunnssjekk av revisorbyrå (eks. korrupsjon, tid for å gjøre revisjonen, kvalitet på revisjonsprotokollen og fokus på vesentlige utfordringer).
- Systematikk for å identifisere, vurdere og håndtere risiko for negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø er integrert i eksisterende interne risikostyringssystem i selskapet.
- Vi har begynt å analysere årsak til risiko for negativ påvirkning og skade på mennesker, samfunn og miljø i vår leverandørkjede.
- Vi har oversikt over hvor i egen virksomhet og vår leverandørkjede de mest vesentlige klimagassutslipp forekommer. (gjennomførerkrav f.o.m. rapportering for 2023).
- Vi har oversikt over hvor i egen virksomhet og vår leverandørkjede de mest vesentlige natur- og miljøpåvirkning forekommer. (gjennomførerkrav f.o.m. rapportering for 2023).

3. Viderekommen

- Vi har god oversikt over våre vesentlige risikoområder.
- Vi har god oversikt over hvilke potensielle eller faktiske påvirkninger som kan håndteres/påvirkes positivt umiddelbart og håndterer disse fortløpende.
- Vi vurderer og samler inn kjønnsaggregerte data som del av vår risikovurdering.
- Vi sikrer at arbeidernes synspunkter er inkludert i relevant kartlegging vi gjennomfører hos våre leverandører, inkludert i revisjoner.
- Vi henter inn innspill fra berørte interessenter også utenfor produksjonsstedene.
- Vi har god forståelse for årsakene bak våre vesentlige risikoområder.
- Vi kryssjekker funn fra revisjoner med fagforeninger, frivillige organisasjoner og uavhengige eksperter el.
- Vi har full sporbarhet på de fleste av våre produkter.
- Vi har hentet innspill fra viktige interessenter på vår årsaksanalyse og vår virksomhets involvering.
- Vi har utført en dobbel vesentlighetsanalyse* og bruker denne aktivt i vårt klimaarbeid.
- Vi har utført en dobbel vesentlighetsanalyse og bruker denne aktivt i vårt arbeid med natur- og miljøpåvirkning.


4. Leder

- Vi gjennomfører gjentagende og stadig mer grundige vurderinger av prioriterte operasjoner, leverandører og andre forretningsforbindelser for å kartlegge og vurdere faktisk og potensiell negativ påvirkning.
- Vi innhenter informasjon fra lokale klagemekanismer eller andre varslingskanaler, der det er tilgjengelig.
- Vi gjennomfører detaljerte analyser av årsak til risiko på våre høyest prioriterte risikoområder.
- Vi har full sporbarhet på alle våre produkter.
- Vi har utført dobbel vesentlighetsanalyse på natur, miljø og klima og dette er gjennomgått av en uavhengig tredjepart.

Her laster du opp dokumenter som underbygger svarene i egenvurderingen (maks størrelse: 10 mb per dokument): [\(word, excel, pdf\)](#)

Primære	Fil	Navn	Kategori*	Kommentar
<input type="radio"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Velg <input type="button" value="v"/>	<input type="text"/>

2.A.1 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø.

Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen. 

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
<input type="text"/>	Select... <input type="button" value="v"/>	Velg <input type="button" value="v"/>
Kommentar		
<input type="text"/>		

2.A.2 Beskriv:

- a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden.
- b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet;
- c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med;
- d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.:

Lagret på 25.05.2023 11:01:20

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert:

3. Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning ▼

3.A Stanse, forebygge eller redusere

1. Basisnivå

- Vi stanser aktiviteter som forårsaker brudd på våre retningslinjer.
- Vi utarbeider planer med målrettede tiltak for å håndtere våre mest vesentlige risikoområder. Ansvar er tydelig definert.
- Vi bygger kunnskap om hvilke tiltak som fører til ønsket effekt, og hvordan vi gjennom vår praksis kan forebygge og redusere risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i egen virksomhet, hos forretningsforbindelser og hos vår leverandørkjede.
- Vi kartlegger vår påvirkningsmulighet, og undersøker hvordan denne kan styrkes (f.eks. gjennom samarbeid, bransjeinitiativ o.l.).

Innkjøpspraksis

- Vi søker kunnskap om hvordan vår innkjøpspraksis påvirker mennesker, samfunn og miljø, og hvilke endringer virksomheten kan gjøre for å forebygge og/eller redusere risiko for negativ påvirkning.
- I vår virksomhet vektlegger vi sirkulære prinsipper*, og vi har en plan for, eller ambisjon om, å øke andelen sirkulært forbruk ved å bestrebe gjenbruk, redesign og bruktkjøp.

Valg/utvikling av produkter/råvarer

- Vi har begynt å legge kriterier knyttet til bærekraftig forretningspraksis og sirkulær økonomi* til grunn for valg/utvikling/optimalisering av utvalgte produkter.
- Vi har en plan for eller ambisjon om å øke andelen mer bærekraftige råvarer/produkter, og velge vekk produkter/råvarer med stor negativ påvirkning.

Reduksjon av klima-, natur- og miljøpåvirkning

- Vi vurderer relevante tiltak som reduserer natur- og miljøpåvirkning i egen virksomhet og vår leverandørkjede (basisnivåkrav f.o.m. rapportering for 2023)
- Vi vurderer relevante tiltak som reduserer klimagassutslipp i egen virksomhet og i vår leverandørkjede (basisnivåkrav f.o.m. rapportering for 2023).
- Vi har startet arbeidet med å dokumentere våre klimagassutslipp i ett klimaregnskap (basisnivåkrav f.o.m. rapportering for 2023)

Arbeiderrepresentasjon

- Vi bygger kunnskap om forståelse for retten til fri og uavhengig organisering og retten til å føre kollektive forhandlinger, både som en rettighet i seg selv, og som middel for å redusere og forebygge andre negative konsekvenser.
- Vi har kommunisert viktigheten av, og fordelen med, frie fagforeninger og andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon til våre produsenter og mellomledd, samt forretningsforbindelser.

Kompetanseheving

- Vi vurderer behovet for opplæring for å forbedre vårt arbeid med å stanse/forebygge og/eller redusere risikoen for negative konsekvenser knyttet til mennesker, samfunn og miljø, internt og i vår leverandørkjede.

2. Gjennomfører

- Vi har iverksatt tiltak for å forebygge og redusere negativ påvirkning vår virksomhet er forbundet med.
- Vi engasjerer oss i bransjeinitiativ/samarbeid som adresserer vår risiko for negativ påvirkning.

Innkjøpspraksis

- Vi tilpasser vår innkjøpspraksis for å forebygge negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.
- Vi bygger forståelse for viktigheten av ansvarlig innkjøpspraksis der vi handler via mellomledd.
- Innkjøpsansvarlige og ansvarlige for aktsomhetsvurderinger samarbeider for å sikre ansvarlig innkjøpspraksis.

Valg/utvikling av produkter/råvarer

- Vi vurderer rutinemessig påvirkning på arbeidsforhold, lokalsamfunn, klima/miljø og dyrevelferd som en del av produktutviklingen.
- Vi har valgt mer bærekraftige råmaterialer/produkter for deler av vår produktportefølje.

Reduksjon av klima-, natur- og miljøpåvirkning

- Vi har laget en tiltaksplan samt satt i gang tiltak i egen virksomhet og i vår leverandørkjede knyttet til reduksjon av natur- og miljøpåvirkning basert på vesentlighet. (gjennomførerkrav f.o.m. rapportering for 2023).
- Vi dokumenterer kontinuerlig våre klimagassutslipp i et klimaregnskap. (gjennomførerkrav f.o.m. rapportering for 2023).
- Vi har laget en tiltaksplan samt satt i gang tiltak i egen virksomhet og i vår leverandørkjede knyttet til reduksjon av klimagassutslipp basert på vesentlighet. (gjennomførerkrav f.o.m. rapportering for 2023).

Arbeiderrepresentasjon

- Vi støtter aktiviteter som fremmer demokratisk valgt arbeidstakerrepresentasjon i vår leverandørkjede, inkludert fagforeninger der forholdene tillater det.
- Vi har dialog med leverandører og arbeidstakere eller deres legitime representanter (eventuelt andre lokale interessenter) om hvordan arbeidstakere kan bli informert om sine rettigheter.

Lagret på 25.05.2023 11:01:20

Kompetanseheving

- Vi samarbeider om kompetanseheving knyttet til bærekraftig forretningspraksis med utvalgte leverandører.
- Vi vurderer tiltak i leverandørkjeden for å øke arbeidstakeres bevissthet om sine rettigheter.

3. Viderekommen

- Vi samarbeider med andre bedrifter og/eller andre interessenter for å styrke vår påvirkningsmulighet.
- Vi utvikler planer i samarbeid med interessenter som f.eks. leverandører og arbeidstakere (f.eks. gjennom fagforeninger eller andre tillitsvalgte).

Innkjøpspraksis

- Vi oppmuntrer våre leverandører til å integrere levelønnskostnader*, forsikringer og andre velferdsgoder i prisforhandlinger.
- Vi jobber sammen med våre mellomleddsleverandører* for å sikre ansvarlig innkjøpspraksis.
- Vi deler produksjonsplaner i god nok tid med et flertall av våre leverandører.
- Vi har en rutine for å hente inn tilbakemelding fra leverandører på vår innkjøpspraksis, og for å gjøre nødvendige endringer.

Valg/utvikling av produkter/råvarer

- Vi har valgt mer bærekraftige råmaterialer, produkter og/eller produksjonsprosesser for de fleste av våre produkter.

Reduksjon av klima-, natur- og miljøpåvirkning

- Vi gjennomfører tiltak for å redusere klima/ natur- og miljøpåvirkning i leverandørkjeden.
- Vi kan vise til reduksjon av klimagassutslipp i egen virksomhet og vår leverandørkjede. Vi dokumenterer klimaregnskap* i henhold til anerkjent standard (gjennomførerkrav f.o.m. rapportering for 2023).

Arbeiderrepresentasjon

- Vi støtter aktivt opp om demokratiske valg av arbeiderrepresentanter hos våre leverandører, inkludert fagforeningsrepresentasjon, der loven tillater det.
- Der leverandørene har etablert mekanismer for valg av arbeiderrepresentanter, har vi vært aktive for å styrke andelen kvinnelige representanter.

Kompetanseheving

- Vi har, eller deltar i, programmer for kompetanseheving hos utvalgte leverandører.
- Vi unngår duplisering av tiltak/programmer for kompetanseheving.
- Vi forenkler deling av erfaringer og god praksis mellom våre leverandører.
- Vi samarbeider med våre leverandører og arbeidstakere gjennom fagforeninger eller andre valgte representanter for å informere arbeidstakere i vår leverandørkjede om deres rettigheter.
- Vi kan dokumentere økt bevissthet blant arbeidstakere i leverandørkjeden om egne rettigheter.

4. Leder

- For å håndtere særlig komplekse risikoområder lager vi veikart som inkluderer politisk arbeid opp mot for eksempel bransjeorganisasjoner, lokale myndigheter eller andre relevante interessenter*.
- Et økende antall av våre leverandører tar eierskap til handlingsplaner på tiltak relatert til deres nærmiljø eller egen leverandørkjeden.

Innkjøpspraksis

- Vi sikrer at våre leverandører har inkludert levelønnskostnader*, forsikringer og andre velferdsgoder i prisforhandlinger.

Valg/utvikling av produkter/råvarer

- Vi utfører detaljerte livsløpsanalyser* som en del av produktutviklingen.
- Vi kan dokumentere redusert negativ påvirkning på arbeidsforhold, lokalsamfunn og miljø som følge av våre valg av råmaterialer, produkter og/eller produksjonsprosess.

Reduksjon av klima-, natur- og miljøpåvirkning

- Vårt klimaregnskap viser scope 1,2 og 3* og verifiseres av ekstern tredjepart.
- Produksjon av våre varer/tjenester utføres i henhold til våre mål som er i tråd med Parisavtalen.

Arbeiderrepresentasjon

- Et økende antall leverandører har etablert mekanismer for demokratisk valg av arbeiderrepresentanter, inkludert fagforeningsrepresentasjon, der loven tillater det.
- Vi bygger meningsfulle relasjoner med fagforeninger som står i forhold til størrelsen vår (for eksempel globale rammeavtaler for større bedrifter).

Kompetanseheving

- Vi utvikler innovative finansieringsmetoder som muliggjør og/eller stimulerer leverandører til å bygge kapasitet i egne anlegg og leverandørkjeder (for eksempel ved å legge til rette for tilgang til ekstern finansiering, saminvestering eller mikrofinansiering).
- Vi kan dokumentere at flertallet av arbeidstakere i våre leverandørkjeder er klar over sine rettigheter.

Her laster du opp dokumenter som underbygger svarene i egenvurderingen (maks størrelse: 10 mb per dokument): [\(word, excel, pdf\)](#)

Primære	Fil	Navn	Kategori*	Kommentar
<input type="radio"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Velg <input type="button" value="v"/>	<input type="text"/>

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade:

Lagret på 25.05.2023 11:01:20

Overordnet mål:


Status:

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

Mål i rapporteringsåret:

Utførte tiltak og begrunnelse :

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade: 

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning:

3.B.2 Reduksjon av klimagasutslipp:

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing):

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer:

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon:

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden:

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden:

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø:

Lagret på 25.05.2023 11:01:20

4. Overvåking av gjennomføring og resultater ▼

4.A Overvåking og evaluering

1. Basisnivå

- Vi har et system for å overvåke, evaluere og rapportere på aktiviteter vi gjør i vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger.
- Vi vurderer hvilke indikatorer* som kan være hensiktsmessige indikatorer for å måle progresjon i arbeidet med aktsomhetsvurderinger.
- Vi søker å forstå om tiltak i forbindelse med våre aktsomhetsvurderinger kan ha uønskede konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø.
- Vi vurderer jevnlig om våre interne retningslinjer, systemer og rutiner for aktsomhetsvurderinger fungerer med ønsket effekt.

2. Gjennomfører

- Vi gjennomfører periodiske evalueringer av vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger, inkludert vurdering av måloppnåelse og implementering av tiltak.
- Vi benytter oss av hensiktsmessige indikatorer for å måle progresjon i arbeidet med aktsomhetsvurderinger.
- Funnene av evalueringen er presentert for ledelsen.
- Vi bruker funnene fra våre evalueringer til å forbedre vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger.
- Vi følger opp i hvilken grad våre forretningsforbindelser og leverandører håndterer prioriterte risikoområder.
- Vi vurderer om risiko kan ha blitt oversett tidligere, og sikrer inkludering av disse i fremtiden.
- Vi vurderer jevnlig om våre tiltak relatert til klima, natur- og miljø er tilstrekkelige for egendefinerte mål. (gjennomførerkrav f.o.m. rapportering for 2023).

3. Viderekommen

- Vi henter innspill fra berørte interessenter, (inkludert arbeidstakere og deres tillitsvalgte der relevant) for å evaluere effekten av vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger.
- Vi har begynt å overvåke effekt på outcome-nivå, eksempelvis kunnskap hos arbeidstakere vs. antall arbeidstakere som har fått opplæring, reell lønnsøkning vs. kostnad per enhet, osv.
- Vi har bestilt uavhengige evalueringer for å verifisere våre egne evalueringer av eget arbeid.
- Vi foretar interessant dialog for å sikre at kartlagt og planlagte eller iverksatte tiltak er relevante.
- Vi har rutiner/ prosesser for å kontinuerlig dokumentere og vurdere hvor i egen virksomhet og leverandørkjeden det er mest effektivt å sette inn tiltak for å redusere vårt klima, natur- og miljøpåvirkning. Vi dokumenterer dette i et klimaregnskap.

4. Leder

- Vi dokumenterer hvordan vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger fungerer.

Her laster du opp dokumenter som underbygger svarene i egenvurderingen (maks størrelse: 10 mb per dokument): [\(word, excel, pdf\)](#)

Primære	Fil	Navn	Kategori*	Kommentar
<input type="radio"/>			Velg ▼	

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis:

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer:

5. Kommunisere ▼

5.A. Kommunisere eksternt

1. Basisnivå

- Vi kommuniserer offentlig om vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger inkludert hvordan dette er internt forankret og integrert i virksomhetens overordnede mål og strategi.
- Vi kommuniserer offentlig om virksomhetens faktiske og potensielle negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø. Dette inkluderer hvilke tiltak virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse eller begrense negative konsekvenser.
- Der relevant kommuniserer vi med berørte interessenter* og rettighetshavere om negativ påvirkning og hvordan dette er håndtert.
- Vi kommuniserer offentlig om virksomhetens arbeid med å vurdere relevante tiltak for reduksjon av klimagassutslipp (basisnivåkrav f. Lagret på 25.05.2023 11:01:20 rapportering for 2023)

- Vi kommuniserer offentlig informasjon om eget ambisjonsnivå knyttet til reduksjon av klimagassutslipp og utarbeidelsen av eget klimaregnskap (basisnivåkrav f.o.m. rapportering for 2023)

2. Gjennomfører

- Vi kommuniserer til berørte parter/ interessenter om tiltak vi har gjennomført eller planlegger å gjennomføre for å stanse, forebygge eller redusere risiko der det er relevant.
- Vi kommuniserer offentlig om hvordan vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger er integrert i prosesser for beslutningstaking i virksomheten.
- Vi kommuniserer offentlig om våre mest alvorlige risikoområder og tiltak som vi gjør for å forebygge og redusere disse, inkludert tidslinje og indikatorer for forbedring.
- Vi kommuniserer offentlig rundt vårt arbeid med klimaregnskap*, for egen virksomhet og vår leverandørkjede.
- Vi kommuniserer offentlig våre mål, utfordringer og tiltak knyttet til klimagassutslipp. (gjennomførerkrav f.o.m. rapportering for 2023).

3. Viderekommen

- Vi kommuniserer eksternt informasjon om våre leverandører.
- Vi oppdaterer informasjonen ovenfor minst en gang i året.
- Vi responderer til påvirkede interessenter innen rimelig tid når relevante bekymringer kommer frem, gjennom dem selv eller andre.
- Dersom vi har forårsaket eller medvirket til negativ påvirkning har vi kommunisert relevant informasjon til de som er berørt (f.eks arbeidstakere) på en måte som er tilgjengelig og kultursensitiv for de berørte.
- Vi kommuniserer til våre kunder om ansvarlig næringsliv og bærekraftig forretningspraksis, og jobber med å øke våre kunders bevissthet rundt temaet.
- Vi rapporterer klimaregnskap*, for egen virksomhet og vår leverandørkjede, i henhold til anerkjent standard og dette er offentlig tilgjengelig. Klimaregnskapet er verifisert til «limited assurance*»

4. Leder

- Vi kommuniserer offentlig de klagene vi har fått og gjenopprettingen som er sørget for, der det er hensiktsmessig.
- Vi kommuniserer informasjon om våre leverandører bak første ledd.
- Vi promoterer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis og fremmer mer effektiv lovgivning og håndhevelse av eksisterende lovgivning på arbeidstakerrettigheter i samsvar med vår størrelse (på egenhånd eller sammen med andre).
- Vi er ledende på åpenhet om relevante forhold knyttet til vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger gjennom offentlig tilgjengelig rapportering.
- Vårt klimaregnskap viser scope 1,2 og 3*, verifiseres av ekstern tredjepart og er offentlig tilgjengelig. Klimaregnskapet er verifisert til «Reasonable assurance*»

Her laster du opp dokumenter som underbygger svarene i egenvurderingen (maks størrelse: 10 mb per dokument): [\(word, excel, pdf\)](#)

Primære	Fil	Navn	Kategori*	Kommentar
<input type="radio"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Velg <input type="button" value="v"/>	<input type="text"/>

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade:

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade:

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.:

6. Gjenoppretting der dette er påkrevd ▼

6.A Gjenoppretting

1. Basisnivå

- Vi har en policy som tydeliggjør vårt ansvar for å rette opp negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø der dette er påkrevd.
- Vi bygger forståelse om vårt ansvar for gjenoppretting, og hva som er god praksis på dette området.
- Vi tilegner oss kunnskap om fungerende mekanismer for gjenoppretting.

2. Gjennomfører

- Vi har en rutine for å sikre gjenoppretting i tilfeller hvor vår virksomhet har forårsaket eller medvirker til negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

- Rutinen innebærer dialog med berørte interessenter eller deres tillitsvalgte om hva som er tilfredsstillende gjenoppretting.
- Alle relevante ansatte er informert om rutinen og har fått nødvendig opplæring for å sikre gjennomføring.
- Vi har dialog med forretningsforbindelser og leverandører om deres ansvar for gjenoppretting.

3. Viderekommen

- Vi henter jevnlig innspill internt og fra eksterne (fagforeninger, NGOer, uavhengige eksperter mm.) for å vurdere jevnlig våre policyer og prosesser på gjenoppretting.
- Der vi har forårsaket eller medvirket til negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø de siste 12 månedene, har vi sørget for eller bidratt til gjenoppretting, på egen hånd eller i samarbeid med andre.
- Vi kan dokumentere alle tilfeller av gjenoppretting.
- Vi deler god praksis på gjenoppretting og rutiner for å sikre gjenoppretting.

4. Leder

- Der vi har vært direkte forbundet med negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø de siste 12 månedene, har vi vurdert behovet for gjenoppretting og sørget for gjenoppretting der det er hensiktsmessig.
- Vi vurderer langtidseffekten av gjenopprettingstiltak vi har gjennomført gjennom dialog med påvirkede interessenter.

Her laster du opp dokumenter som underbygger svarene i egenvurderingen (maks størrelse: 10 mb per dokument): [\(word, excel, pdf\)](#)

Primære	Fil	Navn	Kategori*	Kommentar
<input type="radio"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Velg <input type="button" value="v"/>	<input type="text"/>

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø:

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden:

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

1. Basisnivå

- Vi har god forståelse for viktigheten av arbeidstakeres rettigheter og deres mulighet til å kunne klage/påvirke sin egen arbeidsplass.
- Vi tilegner oss kunnskap om fungerende systemer for å motta og håndtere klager knyttet til negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø.
- Vi har kommunisert viktigheten av arbeidstakernes mulighet til å kunne klage/påvirke sin egen arbeidsplass i leverandørkjeden.

2. Gjennomfører

- Vi bidrar til å øke bevisstheten i egen virksomhet og i leverandørkjeden om relevante klagemekanismer* og UNGPs kriterier for robuste mekanismer.
- Vi fremmer dialog mellom arbeidstakere og ledelse, fortrinnsvis gjennom fagforeninger eller andre valgte representanter, som et middel for å adressere og løse klagesaker i egen virksomhet og i leverandørkjeden.
- Vi har en mekanisme for å motta ekstern informasjon om skade, eksempelvis gjennom varslingskanal.

3. Viderekommen

- Vi informerer om og sikrer tilgang til varslingskanaler for (potensielt) berørte parter.
- Vi sikrer at potensielt berørte har informasjon om og tilgang til våre varslingskanaler.
- Når relevant, sikrer vi tilgang til effektive klagemekanismer for et økende antall arbeidstakere og andre berørte interessenter i vår leverandørkjede av vår virksomhet.

4. Leder

- Når relevant, sikrer vi tilgang til effektive klagemekanismer for alle arbeidstakere i vår leverandørkjede.
- Vi har en fungerende offentlig tilgjengelig varslingskanal hvor alle anonymt kan varsle om forhold i vår forretningspraksis.

Her laster du opp dokumenter som underbygger svarene i egenvurderingen (maks størrelse: 10 mb per dokument): [\(word, excel, pdf\)](#)

Primære	Fil	Navn	Kategori*	Kommentar
<input type="radio"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Velg <input type="button" value="v"/>	<input type="text"/>

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt:

Lagret på 25.05.2023 11:01:20

Regional retningslinje for oppfyllelse av plikter etter åpenhetsloven i Helse Nord

1. Innledning.....	1
2. Formål.....	2
3. Samfunnsansvar i Helse Nord.....	2
4. Omfang og gyldighet	2
5. Roller og ansvar	2
6. Lover, føringer og styrende dokumenter	3
7. Behandling av informasjonskrav	3
8. Rapportering.....	4
8.1 Aktsomhetsvurderinger og krav til redegjørelse.....	4
9. Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger i Helse Nord	4
9.1 Aktsomhetsvurderinger i Helse Nord	5
9.1.1 Trinn 1: Forankring	5
9.1.2 Trinn 2: Risikokartlegging	6
9.1.3 Trinn 3: Tiltak for å stanse, redusere og forebygge.....	9
9.1.4 Trinn 4: Overvåking av effekt og resultater.....	9
9.1.5 Trinn 5: Kommunikasjon.....	9
9.1.6 Trinn 6: Gjenoppretting.....	10

1. Innledning

Åpenhetsloven av 2021, innebærer at foretakene i Helse Nord må gjøre fortløpende vurderinger av om foretaket drives på en måte som ivaretar grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, jf. åpenhetsloven §§ 2 og 3. Spesialisthelsetjenesten skal være åpne om prioriteringer og hvordan ressursene utnyttes og vi skal sørge for at alle som jobber hos oss eller hos våre leverandører ivaretas og sikres anstendige arbeidsforhold.

En aktsomhetsvurdering er en arbeidsmetode for å kartlegge og gjøre greie for faktiske og mulige negative konsekvenser virksomheten har for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Helse Nord RHF er pliktig til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger i henhold til åpenhetsloven § 4. Resultatene fra aktsomhetsvurderingene skal offentliggjøres gjennom en årlig redegjørelse, jf. § 5.

2. Formål

Retningslinjen skal bidra til at Helse Nord arbeider med ansvarlig virksomhet og at vårt samarbeid med leverandører fremmer åpenhetslovens formål. Det innebærer respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og å sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Retningslinjen skal sikre at foretakene i Helse Nord oppfyller krav til å utføre og redegjøre for aktsomhetsvurderinger, samt ivareta informasjonsplikten i henhold til åpenhetsloven.

3. Samfunnsansvar i Helse Nord

Det overordnede målet for vår virksomhet, gitt av nasjonale myndigheter, er å sikre alle innbyggere tilstrekkelig og god tilgang til tjenester som er trygge og faglig forsvarlige. De statlige helseforetakene skal ivareta drift og utvikling av sykehus og annen spesialisthelsetjeneste. Dette skal vi gjøre på en bærekraftig og ansvarlig måte.

4. Omfang og gyldighet

Regional retningslinje for oppfyllelse av plikter etter åpenhetsloven i Helse Nord er gyldig for alle foretak og nivå i Helse Nord. Retningslinjen omfatter plikter knyttet til redegjørelse for aktsomhetsvurderinger i henhold til kravene i åpenhetsloven.

5. Roller og ansvar

Regional retningslinje for oppfyllelse av plikter etter åpenhetsloven i Helse Nord eies og forvaltes av Helse Nord RHF og ansvar for retningslinjen ligger til Eieravdelingen.

Hvert foretak i foretaksgruppen skal tydelig plassere ansvaret for arbeidet med aktsomhetsvurderinger i foretaket og utføre aktsomhetsvurderinger i henhold OECDs modell for aktsomhetsvurderinger. Ansvarlig avdeling har ansvar for å innhente kompetanse fra andre avdelinger ved behov. Ansvarsfordelingen i foretaket skal fordeles i henhold til følgende plikter:

1. Plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger:
Forankre ansvarlighet i foretakets retningslinjer.
Utføre og vurdere aktsomhetsvurderinger.

Iverksette tiltak for å forebygge negative konsekvenser.

2. Plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger:

Gi generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for oppfølging av åpenhetsloven.

Opplyse om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som foretaket har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger.

Opplyse om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene.

3. Plikt i henhold til informasjonskravet:

Gi enhver ved skriftlig forespørsel informasjon om hvordan foretaket arbeider i henhold til åpenhetsloven.

Publisere årlig redegjørelse offentlig på foretaks nettsider innen 30. juni hvert år.

6. Lover, føringer og styrende dokumenter

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven) tredde i kraft 1. juli 2022. Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Styret i Helse Nord RHF har vedtatt *Spesialisthelsetjenestens rammeverk for samfunnsansvar* som klargjør hvilke rammer/føringer som gjelder for området og hvordan spesialisthelsetjenesten arbeider med samfunnsansvaret, herunder oppfølging av statens forventninger til ansvarlig virksomhet.

7. Behandling av informasjonskrav

I henhold til åpenhetsloven Enhver har ved skriftlig forespørsel rett til informasjon om hvordan vi håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser, både på generelt grunnlag og spesifikt om

en vare eller tjeneste vi tilbyr. Retten skal innfris innen rimelig tid og som hovedregel senest i løpet av tre uker. Dette omfatter både generell informasjon og informasjon knyttet til en særskilt vare eller tjeneste.

Foretaket er ansvarlig for å etablere egne rutiner for besvarelse og håndtering av informasjonskravet.

8. Rapportering

Spesialisthelsetjenestens rammeverk for samfunnsansvar beskriver hvordan virksomheten skal rapportere på samfunnsansvarsområdet. Helse Nord benytter rutinene for rapportering som beskrevet i rammeverket og helseforetakenes ledelse har ansvar for at rutinene følges.

8.1 Aktsomhetsvurderinger og krav til redegjørelse

Aktsomhetsvurderingene skal gjennomføres og redegjøres for årlig. Redegjørelsen skal publiseres offentlig på foretakets nettsider innen 30. juni hvert år, jf. Åpenhetsloven § 5.

Foretakene i Helse Nord kan benytte OECDs ansvarlighetskompass og mal for redegjørelse av aktsomhetsvurderingene som utgangspunkt for dokumentasjonen. Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger skal minst inneholde:

- Generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
- Opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger.
- Opplysninger om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene.

9. Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger i Helse Nord

Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger er en forventning fra myndigheter, FN og OECD og er i Norge lovpålagt gjennom åpenhetsloven. Åpenhetsloven skal fremme virksomheters respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samt sikre allmenheten tilgang på informasjon.

Formålet med aktsomhetsvurderinger er først og fremst å unngå å forårsake eller medvirke til negativ påvirkning på mennesker, miljø og samfunn, og å forsøke å hindre negative påvirkning som

følge av operasjoner, produkter eller tjenester gjennom forretningsforbindelser. Når involvering i negativ påvirkning ikke kan unngås, bør aktsomhetsvurderinger gjøre foretakene i stand til å redusere skade, forhindre at de gjentas, og gjenopprette dem, der det er nødvendig.

Denne fremgangsmåten beskriver metode som ligger til grunn for Helse Nord sitt arbeid med aktsomhetsvurderinger. Metoden baserer seg på OECDs metodikk og modell for aktsomhetsvurderinger.

9.1 Aktsomhetsvurderinger i Helse Nord

Følgende trinn inngår i aktsomhetsvurderingsprosessen:

1. Forankre ansvarlighet.
2. Kartlegg og vurder faktisk og potensiell negativ påvirkning knyttet til virksomheten.
3. Stans, forebygg eller reduser negativ påvirkning.
4. Overvåk gjennomføring og resultater.
5. Kommunisert hvordan påvirkning er håndtert.
6. Sørg for, eller samarbeid om, gjenoppretting og klageordninger.

9.1.1 Trinn 1: Forankring

Dette trinnet handler om å ha relevante retningslinjer og planer for aktsomhetsvurderinger vedtatt hos ledelsen. Dette trinnet handler også om å bidra til ansvarlig forretningsdrift hos leverandører og forretningsforbindelser, gjennom avtaler og kontrakter.

Styret har det øverste ansvaret for at Helse Nord har implementert og operasjonalisert åpenhetsloven. Dette innebærer et ansvar for arbeidet med aktsomhetsvurderinger er tydelig plassert i organisasjonen, at foretakene i Helse Nord har etablert rutiner for å behandle forespørsler om informasjon om aktsomhetsvurderingene og at den årlige redegjørelsen for aktsomhetsvurderingene publiseres på foretakets nettsider.

Relevante dokumenter:	Lenke:
Spesialisthelsetjenestens rammeverk for samfunnsansvar.	(Docmap)
Etiske retningslinjer.	Etiske retningslinjer
Personalhåndbok.	Foretakets personalhåndbok.

Organisasjonskart.	Organisasjonskart Helse Nord
Regional utviklingsplan for Helse Nord 2023-2038.	Regional utviklingsplan for Helse Nord 2023-2038

Relevante dokumenter fra Sykehusinnkjøp HF:
Policy for samfunnsansvar
Etiske retningslinjer
Aktsomhetsvurderinger i Sykehusinnkjøp HF
Kontraktskrav etisk handel.pdf (sykehusinnkjop.no)
Samarbeidsavtale med Sykehusinnkjøp HF

Sykehusinnkjøp HF er innkjøpssentral i henhold til regelverket for offentlige anskaffelser. Samarbeidet reguleres i samarbeidsavtalen og Sykehusinnkjøp HF arbeider etter *Policy for samfunnsansvar* som bidrar til å ivareta at følgende krav i stiftelsesvedtektene tilfredsstilles: «Helseforetaket skal sørge for at anskaffelsene skje på korrekt og samfunnsansvarlig måte. Helseforetaket skal være en pådriver for etisk handel og miljøvennlige innkjøp».

Policyen stadfester at Sykehusinnkjøp HF har et særlig ansvar for å bidra til at de negative påvirkningene knyttet til innkjøp blir minimale. Sykehusinnkjøp gjør aktsomhetsvurderinger for anskaffelser som utføres av dem. Dette utgjør den største andelen av anskaffelser i foretaksgruppen Helse Nord.

9.1.2 Trinn 2: Risikokartlegging

Dette trinnet handler om å identifisere foretakets mulige og faktiske negative effekt, inkludert i leverandørkjeden, for å kunne prioritere den mest alvorlige risikoen for mennesker, samfunn og miljø. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere risikoområder for grundigere kartlegging og tiltak. Videre handler det om å vurdere hvordan bedriften er involvert i eventuell negativ effekt, for å fastslå riktig respons. Involvering av interessenter er sentralt.

Relevante dokumenter:	Lenke:
Kildeliste for risikokartlegging.	Høyrisikolisten Anskaffelser.no
Informasjon om hvordan en virksomhet kan påvirke menneskerettigheter.	How Can Businesses Impact Human Rights?
Mal - redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.	(Docmap)
Ansvarlighetskompasset.	(Docmap)

Ansvarlig avdeling i foretaket har ansvar for at det gjennomføres risikovurderinger minst årlig, eller ved behov dersom endringer i samfunnet, leverandørmarkedet eller øvrige relevante faktorer inntreffer. *Omfang* av risikostyringsprosessen er egen aktivitet, leverandører og forretningspartnere.

Menneskerettigheter inkluderer blant annet retten til liv, utdanning, yringsfrihet, personvern/privatliv, likestilling og ikke-diskriminering. Sårbare grupper inkluderer blant annet mennesker som lever i fattigdom, migrantarbeidere, personer med nedsatt funksjonsevne, barn, LHBTIQ+-personer, urfolk og kvinner. Konkrete eksempler på risiko inkluderer blant annet overdreven bruk av overtid, levelønn, forurensing, ulykker, diskriminering, tvangsarbeid og brudd på rett til privatliv.

Følgende trinn inngår i risikokartlegging:

1. Kartlegg egen aktivitet, leverandører og forretningspartnere
2. Kategoriser leverandører og forretningspartnere etter bransje, geografi og type forretningspartner
3. Beskriv kjent risiko basert på tilgjengelig informasjon fra risikokilder
4. Vurder risiko i henhold til kriterier
5. Forankre risikovurdering på ledernivå

Følgende kriterier ligger til grunn for prioritering av tiltak:

- Kunnskap om risiko (Land/bransje/produkt)
- Volum/omfang
- Rammeavtale versus engangskjøp
- Kritisk viktig produkt/tjeneste
- Produksjonsprosess
- Ressurser og kompetanse
- Bransjer/sektorer vi ikke har kunnskap om

Følgende aktiviteter utføres årlig eller etter behov:

1. Oppdatere ansvarlighetskompass (OECD)
2. Kartlegge innkjøps kategorier og leverandører
3. Kartlegge risiko i henhold til DFØs risikoliste

Basert på kriterier som ligger til grunn for prioritering av tiltak vurderes videre behov for oppfølgende tiltak. Følgende matrise legges til grunn for identifisering av tiltak for oppfølging:

Grad av risiko (jf. risikoanalyse)	Tiltak for oppfølging (ta hensyn til evt. Bruk av kval. Krav for etisk handel)
Høy/svært høy risiko	<ul style="list-style-type: none">• Be om risikoanalyse av land/sector og aktuelle etterfulgt av oppfølgingsbrev/-samtale• Årsaksanalyse (til risiko/brudd) og handlingsplan• Revisjon på hovedkontor• Kontroll/revisjon i leverandørkjeden
Moderat/høy risiko	<ul style="list-style-type: none">• Egenrapporteringsskjema og oppfølgingsbrev/-samtale• Be om risikoanalyse av land/sector og aktuelle etterfulgt av oppfølgingsbrev/-samtale• Årsaksanalyse (til risiko/brudd) og handlingsplan• Revisjon på hovedkontor
Lav/moderat risiko	<ul style="list-style-type: none">• Egenrapporteringsskjema og oppfølgingsbrev/-samtale• Be om risikoanalyse av land/sector og aktuelle etterfulgt av oppfølgingsbrev/-samtale• Avhengig av punktet over - vurdere undersøkelser i leverandørkjeden
Ingen/lav risiko	<ul style="list-style-type: none">• ESPD eller annen egenerklæring

9.1.3 Trinn 3: Tiltak for å stanse, redusere og forebygge

Dette trinnet handler om å håndtere funn fra kartleggingen, ved både å stanse egen negativ påvirkning, og å utvikle og iverksette planer og rutiner for å forebygge framtidig negativ påvirkning. Basert på risikovurdering gjøres en prioritering av hvilke områder det skal iverksettes tiltak. Summen av tiltakene utgjør foretakets redegjørelse.

Redegjørelsen kan inkludere følgende momenter:

- Hvilke identifiserte risikoområder er prioritert og hvorfor.
- Begrunnelse for hvilket tiltaksnivå dere velger å legge dere på i møte med konsekvensene.
- Hvilke tiltak dere vil iverksette.
- Hvem som har ansvar for å iverksette og gjennomføre tiltak.
- Hvilke endringer dere vil gjøre i egne retningslinjer.
- Hvilke planer dere har for opplæring av relevante ansatte og ledere på risikoområdet det skal utføres tiltak mot.
- Informasjon om dialogen dere har hatt/ skal ha med berørte parter forventninger til leverandører og andre forretningspartnere.

9.1.4 Trinn 4: Overvåking av effekt og resultater

Dette trinnet handler om å sikre at foretaket har nok informasjon til å vurdere om det som gjøres faktisk fungerer. Gode systemer for å registrere og håndtere informasjon danner også grunnlaget for at foretaket kan kommunisere eksternt.

Ansvarlig avdeling i foretaket har ansvar for å gjennomføre en årlig evaluering av tiltak og redegjørelse av evalueringen. Evaluering inkluderer informasjon fra Sykehusinnkjøp og eventuelt Sykehusbygg.

9.1.5 Trinn 5: Kommunikasjon

Dette trinnet handler om å kommunisere eksternt om hvordan foretaket håndterer risiko, og om hvordan skade i egen virksomhet og i leverandørkjeden eller hos andre forretningsforbindelser er håndtert. Kommunikasjon med berørte rettighetshavere er viktig.

Foretakene i Helse Nord har plikt til å offentliggjøre redegjørelse for aktsomhetsvurderingene. Redegjørelse publiseres offentlig på foretaks nettsider innen 30. juni hvert år.

Redegjørelsen skal minst inneholde:

- Generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
- Opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger.
- Opplysninger om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene.

9.1.6 Trinn 6: Gjenoppretting

Dette trinnet handler om å rette opp skade foretaket har forårsaket eller bidratt til. Det handler også om å sørge for, eller samarbeide om, at de som er skadelidende eller potensielt skadelidende har tilgang til en klageordning for å få sin sak hørt.

Informasjon om klagemulighet publiseres på nettsidene. Eventuelle klager meldes via postmottak til foretaket. Foretaket behandler klager i henhold til statlige retningslinjer for saksbehandling. Der Sykehusinnkjøp HF og Sykehusbygg HF er ansvarlig for anskaffelsen vil Sykehusinnkjøp håndtere klager og gjenoppretting i dialog med helseforetak og regionale helseforetak.



Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2022

for Sykehusinnkjøp HF

□



FNs BÆREKRAFTSMÅL



Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FN's bærekraftsmål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer på basisnivå oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep ansvarlig næringsliv er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Det er den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, samfunn og miljø – såkalte aktsomhetsvurderinger (due diligence). Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger og etterleve FN's veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis (vår code of conduct) dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

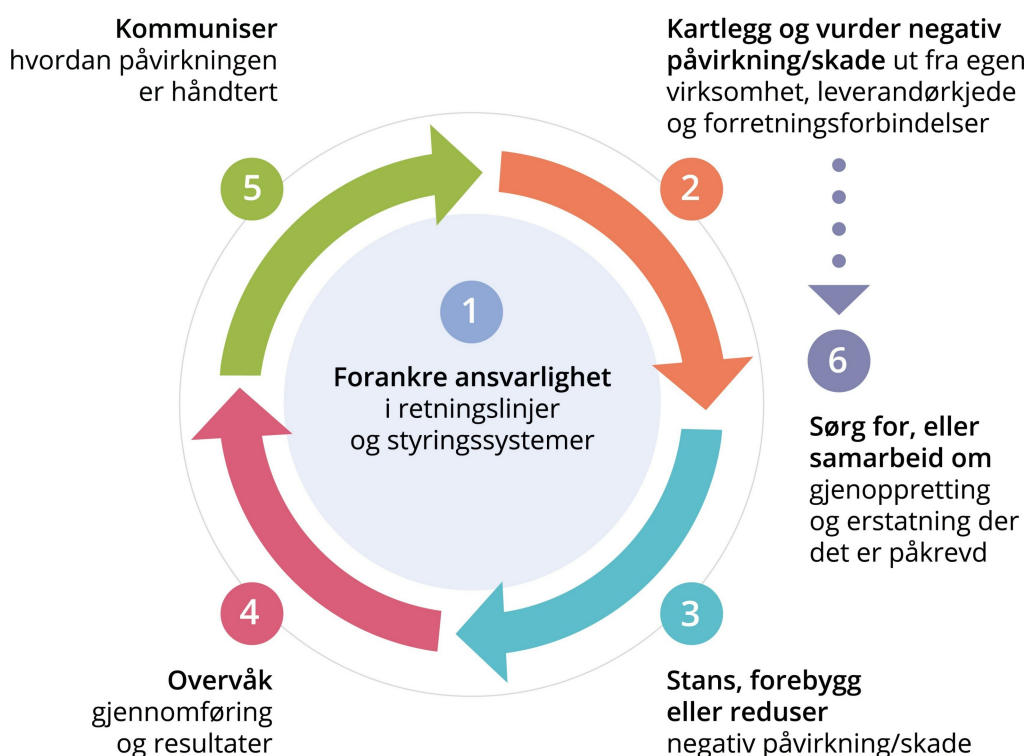
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.



Forord av daglig leder

Sykehusinnkjøp HF er involvert i anskaffelser og forvaltning av avtaler for rundt 40 milliarder kroner årlig. Etisk handel har fra foretakets begynnelse vært viktig og sentralt i vårt arbeid. I 2022 startet Sykehusinnkjøp HF opp et kategoriprojekt, og innen utgangen av 2025 skal vi ha utviklet planer for alle våre kategorier. Her er samfunnsansvar lagt inn som en egen pilar og det blir utformet samfunnsansvarsanalyser i alle kategorier. På den måten er samfunnsansvar ikke et tema ved siden av anskaffelser og forvaltning, men en inkludert del på lik linje med andre temaer som kvalitet, pris, logistikk med mer.

2022 var også året hvor vi fikk god fart på et viktig samarbeid med Statens innkjøpssentral og Oslo kommune om arbeidstaker- og menneskerettigheter i leverandørkjedene innen IKT. Her har vi hatt workshoper med leverandørmarkedet, og jobbet med felles krav i anskaffelser. Det å samordne innkjøpskraften i det offentlige er viktig for å få til gode endringer i leverandørkjedene.

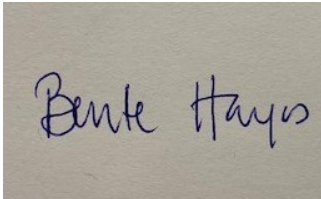
Medlemskapet vårt i Etisk handel Norge er viktig også for slike relasjoner og vi har gjennom vårt medlemskap hatt gode samarbeid både innen bygg og medisinske forbruksvarer med andre offentlige innkjøpere.

Sykehusinnkjøp HF rapporterer i år til Etisk handel Norge på ny mal. Sykehusinnkjøp HF omfattes av den nye åpenhetsloven og vi ser at den nye malen vil være til stor hjelp for oss med tanke på den obligatoriske redegjørelsen foretaket skal publisere innen 30.06.23. Den nye malen gjør også at vi i enda større grad enn tidligere må se på aktsomhetsvurderinger og prioriteringer i vårt arbeid med anskaffelser og forvaltning av avtaler. Dette ser vi på som utelukkende positivt, både med tanke på de konkrete målene og rapportering av disse.

Medlemskapet vårt i Etisk handel Norge er viktig for oss og vi takker for samarbeidet i 2022!

Bente Hayes,
adm.dir. Sykehusinnkjøp HF

" -Å samordne innkjøpskraften i det offentlige er viktig for å få til gode endringer i leverandørkjedene.- "



Bente Hayes
administrerende direktør

Styrets signatur

 Admincontrol

List of Signatures Page 1/1



Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger, Sykehusinnkjøp.pdf

Name	Method	Signed at
Rødvei, Ann Elisabeth	BANKID	2023-05-19 10:42 GMT+02
Garvik, Halvor	BANKID_MOBILE	2023-05-12 13:44 GMT+02
Gustafsson, Bjørn Inge	BANKID	2023-05-11 11:11 GMT+02
Heitmann, Kirsten	BANKID_MOBILE	2023-05-11 08:22 GMT+02
Rønbeck, Ilone Marie Dolonen	BANKID_MOBILE	2023-05-10 14:26 GMT+02
Aslaksen, Ragnhild Marie Melleby	BANKID_MOBILE	2023-05-22 07:54 GMT+02
Karlsen, Per	BANKID_MOBILE	2023-05-20 10:21 GMT+02
Fredriksen, Gunn	BANKID	2023-05-19 12:04 GMT+02

Vadsø
22.05.2023

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften

Sykehusinnkjøp HF

Adresse hovedkontor

Vadsø

Viktigste merker, produkter og tjenester

Varer og tjenester til norske sykehus (spesialisthelsetjenesten)

Beskrivelse av bedriftens struktur

Sykehusinnkjøp HF er eid av de fire regionale helseforetak, og ble etablert for å levere innkjøpstjenester til spesialisthelsetjenesten. Helseforetakene kan beskrives som Sykehusinnkjøp HF sine kunder.

Innkjøpstjenestene er overordnet gruppert i to:

Tjenester knyttet til anskaffelser av varer og tjenester innenfor rammen av lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

Tjenester knyttet til forvaltning av avtaler.

Disse tjenestene er definert som Sykehusinnkjøp HF sin kjernevirksomhet. Foretaket er å betrakte som en innkjøpsentral etter Forskrift om offentlige anskaffelser § 4-3 bokstav a. Foretaket får betalt for sine leveranser gjennom en finansieringsmodell besluttet av foretakets eiere. Finansieringsmodellen er i det vesentlige basert på rammefinansiering av divisjonene og av fellesfunksjonene, men med noe islett av aktivitetsbasert (time)finansiering.

Sykehusinnkjøp HF har seks divisjoner: Divisjon nord, Midt-Norge, sør-øst og vest, divisjon nasjonale tjenester og divisjon legemidler, samt fellesfunksjoner. Hovedkontoret ligger i Vadsø. Vi har 27 lokasjoner over hele landet.

Sykehusinnkjøp HF er tilsluttet arbeidsgiverorganisasjonen Spekter.

Det er viktig for Sykehusinnkjøp HF å ha et godt samarbeid med de tillitsvalgte. Samarbeidet ivaretas gjennom dialog og faste møter.

Hovedavtalene mellom Spekter og hovedorganisasjonene er selve grunnmuren i partssamarbeidet, og omfatter bestemmelser om forhandlingsordning, samarbeid og tillitsvalgte.

Hovedavtalene ligger på Spekter sin nettside: [https://www.spekter.no/getfile.php/137112-](https://www.spekter.no/getfile.php/137112-1642764733/Dokumenter/Hovedavtaler%202022-2025/01_Sammenstilte%20Hovedavtaler%20i%20Spekter%202022-2025/Spekters%20Hovedavtaler%202022-2025.pdf)

[1642764733/Dokumenter/Hovedavtaler%202022-](https://www.spekter.no/getfile.php/137112-1642764733/Dokumenter/Hovedavtaler%202022-2025/01_Sammenstilte%20Hovedavtaler%20i%20Spekter%202022-2025/Spekters%20Hovedavtaler%202022-2025.pdf)

[2025/01_Sammenstilte%20Hovedavtaler%20i%20Spekter%202022-2025/Spekters%20Hovedavtaler%202022-](https://www.spekter.no/getfile.php/137112-1642764733/Dokumenter/Hovedavtaler%202022-2025/01_Sammenstilte%20Hovedavtaler%20i%20Spekter%202022-2025/Spekters%20Hovedavtaler%202022-2025.pdf)

[2025.pdf](https://www.spekter.no/getfile.php/137112-1642764733/Dokumenter/Hovedavtaler%202022-2025/01_Sammenstilte%20Hovedavtaler%20i%20Spekter%202022-2025/Spekters%20Hovedavtaler%202022-2025.pdf)

Handelspraksis

Sykehusinnkjøp HF er en offentlig virksomhet. Alle anskaffelser utført av Sykehusinnkjøp HF følger Lov og forskrift om offentlige anskaffelser. I loven står det at offentlig oppdragsgiver ikke kan diskriminere leverandører utelukkende på bakgrunn av nasjonalitet, men i forskriften er det beskrevet at leverandører kan avvises hvis de ikke kan møte en del standard krav (§17). Det er strenge krav til å dokumentere registreringer, godkjenninger, skatteattest, finansielle og økonomiske stillinger m.m. Sykehusinnkjøp HF følger også styringsdokumenter fra staten som for eksempel Statens eierskapsmelding og Utenriksdepartementets handlingsplan for oppfølging veiledende prinsipper. Her står det at statens innkjøpspraksis bør reflektere FN's veiledende prinsipper.

Lenke:

https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/ud/vedlegg/naringsliv/ud_naeringsliv_og_menneske_uu-versjon2.pdf

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

37 500 000 000

Antall ansatte

317

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering

Omsetning for rapporteringsåret er verdien av årlig anskaffelsesportefølje (anskaffelser og forvaltning), som helseforetakene kan gjøre avrop på.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Spesialrådgiver etisk handel Pia Trulsen

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

pia.trulsen@sykehusinnkjop.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Sykehusinnkjøp HF ble etablert for å levere innkjøpstjenester til spesialisthelsetjenesten. Innkjøpstjenestene er hovedsak anskaffelser og forvaltning. Det er helseforetakene som gjør avrop (selve innkjøpene) på avtalene. Foretaket er å betrakte som en innkjøpsentral. Anskaffelsene kan deles inn i tre nivåer: lokale anskaffelser, regionale anskaffelser og nasjonale anskaffelser. Antall anskaffelser per år er ca 1000. Leverandørene er i stor grad distributører, men noen leverandører er også egenprodusenter.

Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

616

Kommentar til antall leverandører

Antall store og små leverandører Sykehusinnkjøp HF har avtale med innen alle kategorier.

Type innkjøp/ leverandørforhold



Sykehusinnkjøp HF inngår avtaler med norske leverandører, som enten er egenprodusenter eller distributører. Sykehusinnkjøp HF har i all hovedsak ingen direkte kontrakter med ferdigstillere/fabrikk.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Det er leverandørens ansvar å ha oversikt over deres førsteleddsprodusenter. Sykehusinnkjøp HF etterspør informasjon om produksjonsland i alle anskaffelser.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på.

Antall arbeidere

Antall produsenter dette er basert på

Kommentar til antall arbeidere

Det er avtaleleverandørers ansvar å ha oversikt hvor mange arbeidere det er i fabrikkene de kjøper varer fra. Sykehusinnkjøp HF har mulighet til å innhente informasjon om antall ansatte når avtaler følges opp. Oppfølgingen gjøres med bakgrunn i en risikovurdering for negativ påvirkning av mennesker, samfunn og miljø i verdikjeden.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Operasjonsprodukter	Kina Kambodsja Thailand
Operasjonshansker	Malaysia
Undersøkelseshansker	Kina Malaysia Thailand
Anestesiprodukter	India Mexico
Kirurgiske instrumenter	Kina Indonesia Malaysia Pakistan
Antibiotika	Kina India
IKT utstyr	Kina
Tekstil	India Pakistan Vietnam

Sykehusinnkjøp HF har rundt 200 000 aktive artikler. Det er mange innsatsfaktorer/råvarer som er viktige. Over er det listet opp innkjøpsgrupper der flere produkter kommer fra land med høy risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Listen er ikke uttømmende.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål: Utvikle krav i anskaffelsen av undersøkelseshansker. Vurdere evalueringskriterier

Status: Det er utviklet nye krav i anskaffelsen av undersøkelseshansker, der det blant annet er obligatorisk for produsenten å ha en null-kost rekrutteringspolicy. I tillegg er det utviklet nye krav i anskaffelser innen IKT, mobil og nettbrett i samarbeid med Oslo og Stavanger kommuner.

2

Mål: Tilpasse krav og oppfølging til åpenhetsloven.

Status: De nyeste kontraktskravene til Etisk Handel Norge og DFØ er standard kontraktskrav i Sykehusinnkjøp HF. Sykehusinnkjøp HF har utviklet et egenrapporterings skjema basert på OECD's metode for aktsomhetvurderinger. Dette benyttes i oppfølging av de største leverandørene. Foreløpig begrenset til medisinske forbruksvarer.

3

Mål: Det skal gjennomføres samfunnsansvarsanalyser i form av risikoanalyser og tiltaksplan i alle kategorier omfattet av kategoriprogrammet. Kategoriprogrammet skal gjennomføres innen utgangen av 2025.

Status: Pilotprosjektene medisinske forbruksvarer og HR ferdigstilles i første kvartal 2023. Kategoriene kirurgiske produkter og bygg- og eiendomsdrift starter opp 2. kvartal 2023 hvor det skal utarbeides samfunnsansvarsanalyser med tiltaksplan.

4

Mål: Gjennomføre revisjon på utvalgt(e) fabrikker med høy risiko for brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter.

Status: Det er gjennomført besøk på fire hanskefabrikker i Malaysia januar 2023. Avvik er lagt inn i tiltaksplaner og blir fulgt opp med leverandør.

5

Mål: Samarbeidet med Statens innkjøps senter og Oslo kommune videreutvikles.

Status: I samarbeidet med Oslo kommune og Statens innkjøps senter er det gjennomført to workshops med markedet innen IKT, der åpenhet og aktsomhetsvurderinger var tema. Det er gjennomført to møter med Responsible Business Alliances, der fokus har vært åpenhet og tilgang til spesifikke revisjonsrapporter. Oslo kommune har vært med Sykehusinnkjøp HF til Malaysia for å følge opp hanskeprodusenter.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Kunnskap om produksjonsland er viktig for å gjøre gode aktsomhetsvurderinger. Sykehusinnkjøp HF jobber med å kartlegge antall artikler med informasjon om produksjonsland. Dette arbeidet skal fortsette i 2023.

Sykehusinnkjøp HF har pr 31.12.2022 informasjon om 158 490 artikler. Denne andelen skal økes i 2023. Ansvarlig for å øke andel artikler i organisasjonen er prosjektledere i kommende anskaffelser og avtaleforvaltere er ansvarlig for å berike eksisterende avtale med produksjonsland der dette mangler. Medisinske kategorier prioriteres.

2

Kategoriprogrammet med samfunnsansvarsanalyse 2023 - Ferdigstille kategoriplaner for medisinske forbruksvarer og HR innen 1. april 2023. Ansvarlig for ferdigstilling er medlemmer i det enkelte kategori program.

Oppstart 1. april 2023 med utarbeidelse av kategoriplaner inkludert samfunnsansvarsanalyse og tiltaksplan for kirurgiske produkter og bygg- og eiendomsdrift. Medlemmene i kategoriprogrammet er ansvarlige og involverer avdeling for samfunnsansvar ved behov.

3

Løpende utvikle- og harmonisere krav/kriterier i risikoanskaffelser sammen med samarbeidspartnere som Oslo kommune og Statens innkjøpssenter og andre nordiske organisasjoner. Avdeling for samfunnsansvar har hovedansvaret.

4

Avdeling for samfunnsansvar skal sammen med kategoriansvarlige, oppdatere Sykehusinnkjøp HFs nettside med en beskrivelse hvordan Sykehusinnkjøp HF gjennomfører aktsomhetsvurderinger samt offentliggjøre prioriterte risikoområder. Frist 30. juni 2023.



1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer* og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.



1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.sykehusinnkjop.no/siteassets/dokumenter/om-oss/samfunnsansvar/policy-for-samfunnsansvar-i-sykehusinnkjop-hf.pdf>

1.A.2 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, miljø og klima?

Sykehusinnkjøp HF skal kontinuerlig forbedre foretakets arbeid med samfunnsansvar for å tilfredsstille følgende krav i stiftelsesvedtektene: «Helseforetaket skal sørge for at anskaffelsene skjer på korrekt og samfunnsansvarlig måte. Helseforetaket skal være en pådriver for etisk handel og miljøvennlige innkjøp.»

Ambisjonen er understøttet av de regionale helseforetakene i flere oppdragsdokument og ved deres medlemskapsforpliktelser i Etisk handel Norge. Der er flere helseregioner medlemmer. Det understøttes også ved at to helseregioner er medlemmer av Transparency International og tre regioner er medlemmer i Nettverk for miljømerket innkjøp (Svanen).

Ambisjonen er også støttet av våre etiske retningslinjer vedtatt av styret 25.01.2018

Der står det:

«Sykehusinnkjøp HF er en av Norges største innkjøpsorganisasjoner og skal være ledende innen etikk og samfunnsansvar.»

Sykehusinnkjøp HF er opprettet for å gi merverdi til helseforetakene gjennom profesjoniserte anskaffelser og avtaleoppfølging, og sikre gevinstrealisering også innenfor samfunnsansvar.

Sykehusinnkjøp HF bruker aktsomhetsvurderinger som verktøy for å respektere menneskerettigheter.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Sykehusinnkjøp HF har en policy for samfunnsansvar. Denne ble sist vedtatt av styret 17.12.2021. Før den ble vedtatt var den på innspillsrunde blant de regionale helseforetakene som er Sykehusinnkjøp HF's eiere. Arbeidet med etisk handel i Sykehusinnkjøp HF er ellers godt forankret fra etableringen av foretaket ved at det i stiftelsesvedtektene står: "...Helseforetaket skal sørge for at anskaffelsene skjer på korrekt og samfunnsansvarlig måte. Helseforetaket skal være en pådriver for etisk handel og miljøvennlige innkjøp..." og at det i etiske retningslinjene står: "

Sykehusinnkjøp HF skal være en pådriver for etisk handel og som medlem av organisasjonen «Etisk handel Norge», er alle medarbeidere i Sykehusinnkjøp HF forpliktet til å jobbe for forbedring av arbeids- og menneskerettigheter og miljø i produksjonen av varer og tjenester. Dette gjøres ved å stille etiske krav når en risikovurdering av produkt og leverandørkjeder tilsier det. Ved særlig risiko for brudd på menneskerettigheter, skal kontraktene følges opp i avtaleperioden.

Etiske retningslinjer ble sist vedtatt av Sykehusinnkjøp HF's styre 16.12.2022.

Policy for samfunnsansvar er utarbeidet på norsk.

I tillegg til Policy for samfunnsansvar har Sykehusinnkjøp HF minimumskrav om etisk handel til alle leverandører på norsk og engelsk.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i bedriften, og hvorfor?

Overordnet ansvar for aktsomhetsvurderinger ligger hos administrerende direktør. Enhet for forretningsutvikling, herunder avdeling for samfunnsansvar, har ansvar for oppdatering/utvikling av krav, policy og rutiner, intern kursing og veiledning. Avdeling for samfunnsansvar har et overordnet ansvar for risikovurderinger knyttet til anskaffelser og oppfølging samt prioriteringer.

Prosjektledere er ansvarlige for risikovurdering av anskaffelser og å stille krav i anskaffelsene. Avtaleforvaltere er ansvarlig for oppfølging i kontraktsperioden.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse, arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Sykehusinnkjøp HF har to årlige interne kurs i aktsomhetsvurderinger, der avdeling for samfunnsansvar er ansvarlig for gjennomføringen. Kurset er i hovedsak rettet mot nyansatte, men øvrige ansatte kan delta for oppfriskning og bli oppdatert.

Rutiner for risikovurdering er lagt inn i Sykehusinnkjøp HF sitt styrings- og prosessverktøy Medulla. Avdeling for samfunnsansvar jobber kontinuerlig, i samarbeid med relevante avdelinger i organisasjonen, med å utvikle- og forbedre metode for risikovurdering i leverandørkjeden. Gjennom verktøyet PowerBI har vi oversikt over produksjonsland på de fleste avtaleartiklene. Med oversikt over produksjonsland vurderes risiko per land basert på internasjonale anerkjente kilder som Worldwide Governance Indicator, WGI, International Trade union confederation global rights index, ITUC, Environmental Performance index, EPI og corruption perception index, CPI. Dette er risikokildene Sykehusinnkjøp HF benytter for å vurdere risiko og for å prioritere hvilke kategorier og områder som skal prioriteres for strengere krav i anskaffelser og for kontraktsoppfølging. Videre jobber Sykehusinnkjøp HF med å utvikle kategoriplaner for 13 kategorier innen utgangen av 2025. I kategoriplanene skal det utarbeides en samfunnsansvarsanalyse, som kartlegger spesifikke områder med særskilt høy risiko, som kategorien må ha fokus på og iverksette tiltak.

Sykehusinnkjøp HF presiserer viktigheten at ansatte følger foretakets policy, maler og rutiner i de etiske retningslinjene.

"Sykehusinnkjøp HF er en kompetansebedrift og medarbeidere skal aktivt opprettholde- og utvikle høy faglig kvalitet i sitt arbeid. Der det finnes vedtatte styrende dokumenter, rutiner, malverk, sjekklister, policyer og lignende, skal disse følges. Innspill til forbedringer skal tas inn i linjen og være en del av et aktivt forbedringsarbeid."

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Prosjektledere og avtaleforvaltere har tett dialog med avdeling for samfunnsansvar. Sykehusinnkjøp HF avholder flere interne kurs for både nyansatte og erfarne ansatte der aktuelle tema eller trender drøftes.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Sykehusinnkjøp HF har en strategi for virksomheten vedtatt for årene 2020-2023. Her omtales bærekraft, etisk handel og arbeidslivskriminalitet slik: "Med innkjøpsansvar for spesialisthelsetjenesten har Sykehusinnkjøp stor påvirkningskraft gjennom valgene som tas i anskaffelsesprosessen og den påfølgende oppfølgingen av inngåtte avtaler. Gjennom innkjøpsarbeidet skal Sykehusinnkjøp derfor være en pådriver for etisk handel og bærekraftige anskaffelser, samt legge til rette for balanse i leverandørmarkedet og påse at lover og retningslinjer overholdes. Disse premissene skal ligge til grunn for alt som gjøres i Sykehusinnkjøp HF.

Etisk handel

Sykehusinnkjøp HF skal arbeide aktivt for at arbeids og miljøforhold stadig forbedres hos leverandører ved å bruke innflytelsen foretaket har til å styrke oppslutningen om etisk handel, følge opp leverandøravtaler og årlig rapportere på arbeidet med etisk handel.

Arbeidslivskriminalitet

Arbeidslivskriminalitet kan omfatte skatteunndragelser, for lave lønninger eller brudd på arbeidsbestemmelser. Som innkjøpsorganisasjon skal Sykehusinnkjøp HF være med å forebygge slik kriminalitet ved å sette tydelige krav til leverandørene og følge opp dette.

Bærekraft og miljø

I samarbeid med fagmiljøene og helseforetakene skal Sykehusinnkjøp HF være en pådriver for at anskaffelser er miljøvennlige og bærekraftige og at livsyklus kostnader hensyntas. Sykehusinnkjøp skal medvirke til et marked som fremmer utvikling av miljøvennlige og bærekraftige produkter og arbeide i henhold til FNs definerte bærekraftsmål.

Lenke til strategien:

<https://www.sykehusinnkjop.no/siteassets/dokumenter/om-oss/sentrale-dokumenter/strategi-sykehusinnkjop-hf-2020-2023.pdf>

Se også punkt 1.A.2

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Sykehusinnkjøp HF har årlig gjennomgang av styrende dokumenter i styret. Dette gjelder policy for samfunnsansvar, etiske retningslinjer og strategiske føringer.

Årsrapport til Etisk Handel Norge legges frem for Sykehusinnkjøp HF sin ledergruppe før innsending og det gis en orientering til styret.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

Sykehusinnkjøp HF benytter kontraktskrav etisk handel i alle vareanskaffelser uavhengig av risiko. Kontraktskravet er tilgjengelig på Sykehusinnkjøp HF sin nettside på norsk og engelsk <https://www.sykehusinnkjop.no/siteassets/dokumenter/om-oss/samfunnsansvar/kontraktskrav-etisk-handel.pdf>. I anskaffelser med høy risiko vurderes det å stille strengere krav som for eksempel kvalifikasjonskrav eller tildelingskriterier. Dersom det stilles strengere krav enn standard kontraktskrav skal avtalen følges opp i kontraktsperioden. Oppfølgingen kan være møte med leverandør, egenrapportering, fabrikkbesøk, ekstern revisjon eller en kombinasjon av disse. Sykehusinnkjøp HF har minimum årlig møte med de største/viktigste leverandørene der bærekraftig forretningspraksis er eget agendapunkt. Sykehusinnkjøp HF omfattes av Lov om offentlige anskaffelser. Dette betyr at Sykehusinnkjøp HF må gjennomføre nye anskaffelser omtrent hvert fjerde år. Langsiktige samarbeid med produsenter kan bli hemmet av hyppige utskiftninger.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Sykehusinnkjøp HF har i rapporteringsåret blitt omfattet av åpenhetsloven, som stiller større krav til offentlig tilgjengelig informasjon. Sykehusinnkjøp HF har i rapporteringsåret jobbet med å systematisere jobben som gjøres innen aktsomhetsvurderinger og få nedfelt skriftlig informasjon. Ledelsen i Sykehusinnkjøp HF har vedtatt at det skal innhentes informasjon om produksjonsland i alle anskaffelser. Informasjon om produksjonsland er viktig for å være i stand til å utføre gode aktsomhetsvurderinger i anskaffelser.



2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Undersøkeshansker	Tvangsarbeid Helse, miljø og sikkerhet Regulære ansettelses Korrupsjon	Malaysia Thailand
IKT hardware	Tvangsarbeid Helse, miljø og sikkerhet	Kina
Kirurgiske produkter og andre stålprodukter	Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet	Pakistan
Renhold, transport og bygg	Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelses	Norge
Antibiotika	Helse, miljø og sikkerhet Miljø Vann	Kina India

Med omtrent 200 000 aktive artikler er det mange produktgrupper med spesiell høy risiko for negativ påvirkning på menneske, samfunn og miljø. Sykehusinnkjøp HF må kontinuerlig vurdere risiko i hver eneste anskaffelse for å vurdere om det er ny informasjon som flytter risiko til det bedre eller det verre.

Undersøkeshansker og kirurgiske instrumenter er valgt fremhevet grunnet veldig stor risiko for brudd og fordi dette er produkter innen kjernevirksomheten Sykehusinnkjøp HF opererer under. Undersøkeshansker er i stor grad produsert i Sørøst-Asia, særlig i Malaysia. Sykehusinnkjøp HF har siden 2013 vært på besøk fem ganger vært på hanskefabrikker i Thailand og Malaysia. Det har vært store utfordringer, særlig knyttet til migrantarbeidere, og Sykehusinnkjøp HF har fulgt dette opp med leverandører i snart ti år. Vi ser at oppfølging fører til forbedringer.

Kirurgiske instrumenter er i hovedsak produsert i Tyskland eller i Pakistan. Et instrument kan faktisk være

produsert både i Pakistan og Tyskland, men gjerne være merket Tyskland som produksjonsland fordi de siste prosessene gjøres der. Sykehusinnkjøp HF har besøkt produksjon både i Tyskland og Pakistan og er godt kjent med risikobildet og prioriterer disse produktene ved å stille ekstra strenge krav og følge opp. Hansker og kirurgiske instrumenter er også helt essensielle for driften av sykehusene, og leveranseproblemer kan gå ut over pasientsikkerheten.

Sykehusinnkjøp HF skal være med å bidra redusert spredning av antibiotikaresistens. Antibiotika er valgt grunnet høy risiko for negativ påvirkning på natur og miljø i områder rundt fabrikker i India. Utslipp av antibiotika i lokalmiljøet kan gi alvorlige konsekvenser for det lokale miljø og for utbredelsen av antibiotikaresistens.

IKT er valgt ut som prioritert område, da det er kjent høy risiko for brudd på arbeidstaker - og menneskerettigheter i verdikjeden, og fordi markedet oppleves lite åpent om faktiske forhold i leverandørkjeden.

Renhold, transport og bygg er risikoområder innen arbeidslivskriminalitet og sosial dumping, og prioritert av norske myndigheter.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Sykehusinnkjøp HF har informasjon om produksjonsland for omtrent 75% av alle aktive artikler, hvilket svarer til 158 000 artikler. I verktøyet PowerBI legges det inn informasjon om risiko på land, som er basert på internasjonale kilder WGI World Governance Indicator, ITUC International Trade Union Confederation Global Rights index, EPI Environmental Performance Index og CPI Corruption perception Index. Sykehusinnkjøp HF har sammenstillet risikoparameterne og knyttet informasjonen til produksjonsland på avtaleartikler.

Merk at risikovurdering ved denne metoden er knyttet til rammeavtaler på varer og ikke dekker vurdering på legemidler, tjenesteavtaler og investeringskjøp. For tjenesteavtaler er renhold, transport og bygg prioriterte områder basert på nasjonale anbefalinger. Anskaffelser av legemidler har en del ulikheter fra anskaffelser av andre varer. Dette gjør at det ikke er prioritert å legge inn produksjonsland, men det er prioritert å jobbe med samfunnsansvar blant annet gjennom å samarbeide om krav med de andre nordiske landene. Dette er omtalt i Legemiddelstrategien i Sykehusinnkjøp HF: <https://www.sykehusinnkjop.no/legemidler/legemiddelstrategien-i-sykehusinnkjop-hf/>

Investeringskjøp på for eksempel medisinsk teknisk utstyr er i øyeblikket ikke et prioritert område for Sykehusinnkjøp HF, da det er vurdert at Sykehusinnkjøp HF har større påvirkningsmulighet i rammeavtaler.

Sykehusinnkjøp HF er med i flere internasjonale samarbeidsfora der risiko og forbedringsmuligheter diskuteres. Utvalgte relevante samarbeidsparter er Oslo kommune, Statens innkjøpssenter, Nordisk Lægemedelforum, Hållbar Upphandling og Adda i Sverige, Amgros i Danmark, Helsinki universitetssykehus i Finland, NHS, British Medical Association, UNISON og Impactt i Storbritannia.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert

Det er offentlig kjent at det er stor risiko for tvangsarbeid knyttet til rekruttering av migrantarbeidere i hanskeindustrien i Malaysia. Sykehusinnkjøp HF har i anskaffelsen stilt obligatoriske krav til ingen-kost-rekrutteringsrutiner hos produsent. Ved å stille krav til null-kost rekrutteringspolicy hos produsenter, er det mulig for Sykehusinnkjøp HF å utelukke produsenter som ikke har kontroll på rekrutteringsprosessene. Rekruttering av migrantarbeidere har i flere år vært rotårsak til de groveste bruddene på menneskerettigheter innen hanskeindustrien i Malaysia.

Innen legemidler er bruk og produksjon av antibiotika et fokusområde for å redusere spredningen av antibiotikaresistens. Sykehusinnkjøp HF jobber for at innkjøpsorganisasjonene i Norden skal kunne stille felles miljøkriterier basert på AMRIAs frivillige rammeverk for ansvarlig antibiotikaproduksjon. Rammeverket ble publisert i juni 2022 og er det første viktige steget for at man kan utfordre industrien på bærekraftig produksjon. Det er leverandørens ansvar å påse at tredjepartsleverandører produserer antibiotika på en bærekraftig måte.

En stor risiko er lukkede og lite transparente leverandørkjeder innen IKT-bransjen. Det er derfor vanskelig å identifisere reell risiko. Sykehusinnkjøp HF har, sammen med Oslo kommune og Statens innkjøpscenter, gjennomført to workshops med bransjen, der det har vært fokus på åpenhet og aktsomhetsvurderinger. Det har vært gjennomført møte med Responsible Business Alliances (RBA), der det er gitt innspill til forbedringer. Som medlem i RBA gjøres det felles revisjoner på fabrikker. Revisjonsrapporten anonymiseres for andre enn medlemmer. Som oppdragsgiver har man behov for å kunne identifisere hvor enkelte produkter eller komponenter kommer fra, og kjenne til forholdene i den enkelte fabrikken. Sykehusinnkjøp HF, Oslo kommune, Statens innkjøpscenter og Hållbar Upphandling har i møte med RBA belyst utfordringen ved ikke å kunne identifisere hvilken fabrikk det er gjennomført revisjon på. Uten åpenhet må oppdragsgiver vurdere behov for egne revisjoner fremfor å benytte seg av tidligere revisjonsrapporter.



3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FN's bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade	Undersøkeshansker
Overordnet mål :	Ingen migrantarbeidere i hanskeproduksjon skal være ansatt under tvang.
Status :	Alle produsenter i Malaysia har gjennomført eller startet tilbakebetaling av rekrutteringsutgifter til migrantarbeidere. Sykehusinnkjøp HF har fulgt opp fabrikkene med besøk på produksjonssted.
Mål i rapporteringsåret :	Stille konkrete krav om null-kost rekrutterings-policy i anskaffelsen som sikrer leveranser fra seriøse produsenter.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Gjennom kvalifikasjonskrav har leverandører i nasjonal anskaffelse av undersøkeshansker dokumentert produsentenes null-kost rekrutteringspolicy og tilhørende tilbakebetalingsplan til migranter.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Sikre at produsenter gjennomfører tilbakebetaling av rekrutteringsavgifter til alle migrantarbeidere hos kontraktsfestede hanskeprodusenter i Malaysia. Leverandører skal rapportere på fremdrift.

Prioritert negativ påvirkning/skade	IKT hardware
Overordnet mål :	Sikre åpenhet om utfordringer i leverandørkjeden.
Status :	Kommunikasjon om utfordringene er igangsatt i samarbeid med samarbeidspartnere og leverandørmarkedet.
Mål i rapporteringsåret :	Dialogmøter med bransjen sammen med Oslo kommune og Statens Innkjøpssenter.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Lukket leverandørkjede i IKT bransjen, der det er vanskelig å identifisere reell risiko. Sykehusinnkjøp HF har, sammen med Oslo kommune og Statens innkjøpssenter, gjennomført to workshops med bransjen, der det har vært fokus på åpenhet og aktsomhetsvurderinger. Det har vært gjennomført møte med Responsible Business Alliances (RBA), der det er gitt innspill til forbedringer. Som medlem i RBA gjøres det felles revisjoner på fabrikker. Revisjonsrapporten anonymiseres for andre enn medlemmer. Som oppdragsgiver har man behov for å kunne identifisere hvor enkelte produkter eller komponenter kommer fra og kjenne til forholdene i den enkelte fabrikken. Sykehusinnkjøp HF, Oslo kommune, Statens Innkjøpssenter og svenske Hållbar Upphandling har i møte med RBA belyst utfordringen med ikke å kunne identifisere hvilken fabrikk det er gjennomført revisjon på. Uten åpenhet må oppdragsgiver vurdere behov for egne revisjoner fremfor å benytte seg av tidligere revisjonsrapporter.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Harmonisere krav i anskaffelser for mobiltelefoner og nettbrett med Oslo og Stavanger kommuner.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Kirurgiske produkter og andre stålprodukter
Overordnet mål :	Ingen barnarbeid i produksjon av kirurgiske produkter
Status :	Ukjent
Mål i rapporteringsåret :	Benytte kvalifikasjonskrav i anskaffelser av kirurgiske instrumenter for å sikre seriøse aktører.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Kvalifikasjonskrav er benyttet i anskaffelser av kirurgiske instrumenter.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Følge opp avtaleleverandører med produksjon i Pakistan. Leverandør må redegjøre for sine aktsomhetsvurderinger knyttet til kirurgiske produkter fra Pakistan. Basert på redegjørelse må Sykehusinnkjøp HF vurdere om det er behov for ytterligere oppfølging.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Renhold, transport og bygg
Overordnet mål :	Lovlige og ordnede arbeidsforhold i alle tjenstekontrakter, og i tjenesteelementer i vareanskaffelser der det er relevant.
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	Sykehusinnkjøp HF skal benytte utarbeidede kontraktskrav og egenrapporteringsskjema i risikoanskaffelser

Utførte tiltak og begrunnelse :

Kontraktskrav og egenrapporteringsskjema er benyttet i utvalgte risikoanskaffelser.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Følge opp minimum én risikoanskaffelse på lønns- og arbeidstidsbestemmelser i 2023. Basert på funn, vil Sykehusinnkjøp HF vurdere behov for ytterligere oppfølging.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Antibiotika
Overordnet mål :	Sykehusinnkjøp HF skal være med å bidra til å redusere spredning av antibiotikaresistens
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	Sykehusinnkjøp HF skal etablere fellesnordiske miljøkriterier/-krav i anskaffelser av antibiotika

Utførte tiltak og begrunnelse :

Sykehusinnkjøp HF har stilt miljøkriterier i anskaffelser av antibiotika for å redusere risiko for negativ påvirkning på natur og miljø rundt fabrikkene. I 2022 kom det på plass et frivilling rammeverk (AMRIA) for ansvarlig antibiotikaproduksjon. Det jobbes med en pilot for å få til en sertifisering innen dette rammeverket.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Sykehusinnkjøp HF skal fortsette å samarbeide i Norden for å etablere fellesnordiske miljøkriterier som kan benyttes i nasjonale anskaffelser av antibiotika.

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Spesialisthelsetjenesten har felles miljø og klimamål for 2022-2030. Her er de målene som treffer Sykehusinnkjøp HF sin virksomhet mest listet opp.

1. Redusere CO2 utslipp med 40% innen 2030 og langsiktig mål om å være klimanøytral innen 2045.

Sykehusinnkjøp HF rapporterer årlig på klimagassutslipp i tillegg til at det utarbeides et klimaregnskap for scope 3, indirekte utslipp. Klimaregnskapet skal brukes til å iverksette tiltak for å redusere klimagassutslipp i spesialisthelsetjenesten.

2. Andel produkter uten helse- og miljøskadelige stoffer i spesialisthelsetjenesten skal være 75%. Sykehusinnkjøp HF kontrollerer innhold av kjemikalier som er ført opp på den europeiske utfasingslisten for helsevesenet. Utfasingslisten spesifiserer hvilke kjemikalier og materialer som skal unngås i produkter til helsevesenet når det finnes tryggere alternativer.

Link: https://noharm-europe.org/sites/default/files/documents-files/6966/2021-11-29_FINAL_European-healthcare-phase-out-list.pdf

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Sykehusinnkjøp HF leverer årlig klimaregnskap på direkte utslipp til spesialisthelsetjenestens klimaregnskap.

<https://helse-midt.no/om-oss/gront-sykehus#spesialisthelsetjenestens-rapport-for-samfunnsansvar>

Sykehusinnkjøp HF er i gang med å utvikle klimaregnskap på indirekte utslipp og vil ha en baseline klar i løpet av 2023.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

I alle anskaffelser estimeres årlig forbruk på artikkelnivå. Basert på disse estimatene kan leverandører planlegge sine innkjøp fra produsenter.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Sykehusinnkjøp HF vurderer i hvilke anskaffelser det er relevant å etterspørre miljømerkede produkter. Det vurderes også hvilket potensiale det er i markedet for å fremme antall miljømerkede produkter innen enkelte kategorier. For eksempel er få artikler innen medisinske forbruksvarer miljømerkede. Sykehusinnkjøp HF jobber sammen med leverandører og nordiske kollegaer for å øke andelen miljømerkede produkter innen kategorien.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Gjennom kontraktskrav etisk handel punkt 1.1 forventes det at leverandører følger opp sin leverandørkjede der blant annet fagforeningsrettigheter og retten til kollektive forhandlinger, er vesentlig.

Ved revisjon eller besøk på fabrikker er arbeiderrepresentasjon, fagforeningsfrihet, kollektive forhandlinger og sosial dialog alltid viktige agendapunkter.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Det gjennomføres interne kurs for opplæring og videreutvikling av ansatte.

Samfunnsansvar er tema i strategiske møter med leverandører. Ved behov setter Sykehusinnkjøp HF opp egne møter, kurs eller webinarer for å øke kunnskap og forståelse til leverandører.

Det viktigste for Sykehusinnkjøp HF er å ha åpen og ærlig dialog med leverandører om forventninger og krav for å spille hverandre gode og drive kontinuerlig forbedringsarbeid.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Sykehusinnkjøp HF har etiske retningslinjer, antikorrupsjonsprogram og er sammen med helseforetakenes samarbeidsavtaler med leverandørorganisasjonene viktige for å redusere korrupsjon og bestikkelser internt og hos leverandører.

Som en del av antikorrupsjonsprogrammet og Sykehusinnkjøp HF sitt introduksjonsprogram for nyansatte, ligger opplæring og dilemmatrening.

I rapporteringsåret har Sykehusinnkjøp HF bidratt med dilemmatrening internt og for ledelsen i helseforetakene i samarbeid med Transparency International Norge.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Sykehusinnkjøp HF deltar aktivt i samarbeid for miljø og samfunnsansvar i spesialisthelsetjenesten. Foretaket er medlem i et formelt samarbeidsforum med de regionale helseforetakene og Sykehusbygg HF og deltar ellers aktivt i nettverk og samarbeidsmøter på tvers av helseforetakene for å jobbe aktivt med å redusere, forhindre negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.



4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåking av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis

På overordnet nivå utarbeider Sykehusinnkjøp HF ved avdeling for samfunnsansvar årlig en oversikt over vesentlige risikoområder innen enkelte kategorier, der det må være et særskilt fokus på krav og oppfølging. Denne utarbeides i samarbeide med divisjonene.

I tillegg risikovurderer avdeling for samfunnsansvar årlig anskaffelsesplan og har dialog med ansatte som gjennomfører høyrisiko anskaffelser. Dette for å sikre at det stilles de rette kravene og at de følges opp.

I rapporteringsåret har Sykehusinnkjøp HF utarbeidet felles rutiner og prosesser for avtaleforvaltning, for å sikre relevante avtaler/leverandører blir fulgt opp på vesentlige kontraktskrav. I anskaffelser der det har blitt stilt strengere krav til for eksempel etisk handel, skal det følges opp med flere aktiviteter i kontraktperioden. Oppfølgingen av etisk handel kan være møte med leverandør, egenrapportering, revisjon på fabrikk, besøk på fabrikk eller en kombinasjon av disse. Tidligere rapporter fra gjennomført revisjon kan være relevant dokumentasjon fra leverandør.

Dybdegående risikoanalyser med tiltaksplan utarbeides for hver enkelt kategori gjennom kategoriprogrammet.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Sykehusinnkjøp HF bruker aktsomhetsvurderinger som en metode. Arbeidet med å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning skjer ved å utføre aktsomhetsvurderinger, sette krav og følge opp disse. Alt arbeid i leverandørkjedene skjer i samarbeid med avtaleleverandør. Vi bygger tillit med leverandørene ved å vise at målet er forbedringer, ikke straffesanksjoner eller kutt av kontrakt. Ved identifiserte brudd, vil det opprettes en plan for forbedringer som det jobbes sammen med leverandør om. Ved stor risiko, vil Sykehusinnkjøp HF dra på besøk til fabrikk eller få utført en tredjepart revisjon. Evalueringen av tiltak gjøres i samarbeid med leverandør og her kan også tredjeparts revisor kobles inn hvis nødvendig.

Eksempel 1: I en anskaffelse av undersøkelseshansker ble det stilt krav til null-kost rekrutteringsrutiner, som et absolutt krav, dersom produksjonen var i Malaysia. Alle leverandører dokumenterte produsentenes rekrutteringspolicy med null-kost for arbeidere.

Eksempel 2: Det ble ved et besøk på en hanskefabrikk registrert brudd ved at arbeiderne ikke hadde tilgang til egne pass. Dette ble fulgt opp ved neste besøk og da hadde alle arbeidere låsbare skap.



5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheter skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Ved funn av avvik, vil kommunikasjonen i hovedsak være mellom Sykehusinnkjøp HF, leverandør og produsent. Det vil bli utarbeidet tiltaksplaner med gitte frister, som følges opp mot leverandør. Leverandør er ansvarlig for å dokumentere faktiske forbedringer. Dersom leverandører ikke dokumenterer faktiske forbedringer, kan Sykehusinnkjøp HF i ytterste konsekvens si opp avtalen med leverandør. Forbedringsarbeid rapporteres årlig i Etisk Handel Norges medlemsrapportering.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Gjennom leverandørdialog, interne og eksterne presentasjoner kommuniserer Sykehusinnkjøp HF om kartlegging og håndtering av negativ påvirkning. Relevant er også å få nyhetsartikler i eksterne medier for å belyse problemstillinger. Det er et viktig prinsipp for Sykehusinnkjøp HF å kommunisere om funn og avvik, slik at både ansatte i Sykehusinnkjøp HF og hos leverandører får bedre forståelse for ansvaret man har. Leverandører er hovedansvarlig for oppfølging i sin leverandørkjede. Sykehusinnkjøp HF gjør stikkprøver. Ved bruk av denne metoden er det viktig med kommunikasjon, så også andre leverandører forstår viktigheten av kontinuerlig forbedring.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Sykehusinnkjøp HF har, som offentlig oppdragsgiver, etablerte rutiner for håndtering av innsynsbegjæringer. Informasjonskravet knyttet til åpenhetsloven håndteres i henhold til etablerte rutiner.

A photograph of a room with bunk beds, a fan, and a window. The room has light-colored walls and a patterned floor. A black metal frame holds two levels of bunk beds. A white electric fan is mounted on the wall. A window on the right shows some items hanging outside. A white office chair is in the foreground.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker eller samfunn, håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Sykehusinnkjøp HF er en tjenesteleverandør av innkjøpstjenester og kjøper i liten grad inn varer selv. Sykehusinnkjøp HF har ingen avtaler direkte med produsent eller underleverandør og anser derfor at leverandørene har det største ansvaret for å sikre gjenoppretting. Sykehusinnkjøp HF følger opp leverandører og tilser at de etterlever krav i kontraktene. Dersom det er brudd på arbeidstaker- eller menneskerettigheter i leverandørkjeden vil Sykehusinnkjøp HF ansvarliggjøre leverandøren for gjenoppretting hos produsent. Tiltaksplan utarbeides med gitte frister. Dersom Sykehusinnkjøp HF vurderer leverandører har manglende oppfølging av tiltaksplan, kan Sykehusinnkjøp HF i ytterste konsekvens si opp avtale med leverandør.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Hos hanskeprodusent er det tilrettelagt for at migrantarbeidere har tilstrekkelig låsbar oppbevaringsplass til personlige eiendeler. Det er et lovkrav å ha tilgang til et låsbart skap. Forbedringer gir migrantarbeidere tilgang til to låsbare skap. Ved å ha tilgang til mer oppbevaringsplass fremstår sovesalene mer ryddige uten klær hengende på sengene, og dette minsker også risiko dersom det er behov for å rømme ved for eksempel brann.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Sykehusinnkjøp HF har egen rutine for varsling av kritikkverdige forhold i organisasjonen. Denne ligger lett tilgjengelig for alle ansatte og blir gjennomgått i kurs for nyansatte og repetert jevnlig.

Grunnleggende prinsipper er følgende:

1. Alle varsler skal tas på alvor og behandles
2. Vår kommunikasjon skal være preget av åpenhet og ærlighet
3. Varsling skal som hovedregel følge tjenestevei
4. Alle parter i en varslingssak skal ivaretas på en god og ryddig måte

Varslingsrutiner i leverandørkjeden, og kvaliteten på disse, spesielt hos produsent er et viktig tema ved fabrikkbesøk.

Kontaktinformasjon:

Sykehusinnkjøp HF
Spesialrådgiver etisk handel Pia Trulsen
pia.trulsen@sykehusinnkjop.no